

**EVALUATIEVERSLAG 2003-2021
EN
ONDERNEMINGSPLAN 2021-2039**

22 juni 2021

Inhoudsopgave

1	HISTORIEK EN REALISATIES 2003-2021.....	3
2	DOELSTELLINGEN 2021 -2039.....	36

ILvA is, net als elk ander intergemeentelijk samenwerkingsverband, wettelijk verplicht om bij de verlenging van zijn bestaan een evaluatie van de voorbije periode op te maken en een nieuw toekomstplan op te stellen, dat de basis vormt voor het ondernemingsplan en de jaarlijkse actieplannen met een daaraan gekoppelde begroting.

Het is van belang, zoals art. 423 van het Decreet Lokaal Bestuur (DLB) stelt, om een onderzoek voor te bereiden zodat de gemeenten hun beslissing weloverwogen kunnen nemen. De gemeenteraden zijn naast de bijzondere motiveringsplicht uit art. 423 DLB ook onderworpen aan de gewone motiveringsplicht, en moeten hun beslissing tot verlenging dus nemen op basis van een degelijke motivering.

De bedoeling van de decreetgever is vooral dat die verlengingsbeslissing een reflectiepunt is dat de gemeenten kunnen aangrijpen om werkelijk grondig de werking van het intergemeentelijk samenwerkingsverband te evalueren, eventueel bij te sturen en dan de keuze te herbevestigen. De visienota die initieel werd opgemaakt werd na een eerste bevraging van de deelnemende besturen aangevuld en vormt nu, samen met de evaluatie van de periode 2003-2019, het definitieve toekomstplan 'ILvA 2021-2039'. Met dit toekomstplan wil ILvA opnieuw 18 jaar vooruit kijken. Terug dezelfde periode van 18 jaar omdat verschillende lopende projecten opvolging vragen tot in 2039; de nazorg voor de oude stortplaatsen, de concessie van de golf en de concessie van de GFT-compostering. Tevens willen we nieuwe projecten op een duurzame manier opstarten en deze investeringen voor een maximale termijn voorzien. Deze bouwprojecten zijn o.a. de herlokalisatie en modernisering van de recyclageparken en de renovatie van onze hoofdzetel tot een (bijna-) energieneutraal gebouw.

De strategische plannen die tot eind 2020 in de onderscheiden jaaractieplannen zijn geïmplementeerd, groepeerden, binnen de ILvA-werkvelden, voorstellen in vier luiken:

- het verbeteren van de structuren en contacten met de vennoten, alsook met externe stakeholders;*
- het optimaliseren van de milieuactiviteiten;*
- het voeren van een modern personeelsbeleid, inbegrepen het uitwerken van een aangepast organigram;*
- het volgen van een nauwgezet en adequaat financieel beleid.*

Bij evaluatie van de voorbije 18 jaar, blijken de meeste van deze doelstellingen zonder veel problemen gehaald. Het gemeenschappelijk beleid op het vlak van milieu, gevoerd door alle besturen, met als voornaamste component het globale eenvormige diftarsysteem, is een vanzelfsprekendheid geworden, net als de strikte overlegstructuur. Op het vlak van sensibilisering en preventie blijven de inspanningen groot. De composteerinstallatie in Geraardsbergen heeft de deuren gesloten en is vervangen door een gloednieuwe installatie op de site in Aalst, wat het sluitstuk van de centralisatie van de ILvA-diensten betekent. Al deze inspanningen zijn geleverd dankzij een gezond financieel beleid, wat de evaluatie van de vorige beleidsperiode positief maakt.

1 HISTORIEK EN REALISATIES 2003-2021

Het intergemeentelijk samenwerkingsverband voor milieu Land van Aalst, afgekort als ILvA, verzorgt via een beheersoverdracht voor 15 steden en gemeenten in Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant de inzameling en verwerking van de huishoudelijke afvalstoffen, zowel via ophaling huis-aan-huis als inzameling op 15 recyclageparken. Deze beheersoverdracht loopt van 31 oktober 2003 voor een periode van 18 jaar, tot 31 oktober 2021.

1.1. Historische situering

Voorafgaand aan deze beheersoverdracht situeerde “Intercommunale” ILvA zich reeds decennia centraal in het Vlaamse afvalbeheer voor de aangesloten gemeenten.

Opggericht in 1962 als een intercommunale voor streekontwikkeling, met aandacht voor ontplooiing van industriezones en voor huisvesting, werden sinds de jaren 70 de krachten van de toenmalige (tien) aangesloten gemeenten gebundeld om een oplossing te bieden voor de noodzaak tot gecontroleerde verwijdering van het huishoudelijke afval.

In eerste instantie concentreerden de inspanningen zich nog rond het uitbaten van twee stortplaatsen of deponieën, gesitueerd in de (deel)gemeenten Voorde en Vlierzele. Na de staatshervormingen en de nieuwe Europese visie op afvalbeleid, waarbij afval zoveel mogelijk moet worden voorkomen of worden gerecycleerd, werden de geïsoleerde gemeentelijke initiatieven rond selectieve inzameling (recyclageparken en de inzameling van papier en karton) gevolgd door intergemeentelijke projecten.

In 1993 werd als eerste de huis-aan-huis-inzameling voor papier en karton door ILvA uitgevoerd in alle destijds aangesloten gemeenten, in 1996 gevolgd door de GFT-inzameling en de glaszameling. Intussen werden ook de inzamelingen van de restfractie (huisvuil) en grof huisvuil, plus de reeds opgerichte recyclageparken stelselmatig vanuit de gemeenten overgedragen aan de zogeheten intercommunale, die hierdoor stilaan meer en meer naambekendheid kreeg als beheerder van huishoudelijk afval. De activiteiten rond het ontwikkelen van industriezones en huisvesting werden daarnaast behouden.

Onder verdere impuls van de Vlaamse Overheid, die via milieuconvenanten en daaraan gepaarde subsidies de gemeenten ondersteunde, bouwde ILvA in de jaren 90 en bij het begin van de 21^e eeuw de selectieve inzameling in de aangesloten gemeenten verder uit.

1962 opgericht als socio-economische expansie regio

Jaren '70: ook milieu -> exploitatie stortplaatsen in Voorde en later Vlierzele

1992: inzameling huishoudelijk afval, overgenomen van 12 gemeenten, begin van de selectief inzamelen

2003: gescheiden van SOLVA

2005: diftar op de recyclageparken

2008: toetreding Liedekerke

2009: verhuis naar Industrielaan 18 (centralisatie) -> eigen overslag

2011: toetreding Galmaarden

2014: toetreding Affligem

2015: ELVA CNG-station

2017: composteringsinstallatie op eigen terrein

2018: Gewichtsgedebonden Diftar in Oosterzele

: Uittreden Provincie Oost-Vlaanderen

2019: opstart P+MD

2021: Gewichtsgedebonden Diftar in alle gemeenten van ILvA

Speerpunten bij deze uitbouw waren de KGA-inzameling, eerst op periodiek ingerichte brengpunten, later op alle recyclageparken, die op zich belangrijke draaischijven werden voor het toenemend aantal huishoudelijke afvalstromen dat selectief moest of kon ingezameld worden. Vanaf 2000 deed ook de PMD-inzameling zijn intrede.

Tevens werden vanaf 1999 initiatieven genomen om het principe "de vervuiler betaalt" via een diftarsysteem toe te passen, eerst op de fracties restfractie en GFT, zij het toen nog niet overall. Vanaf 2002 werd een uniform diftarsysteem voorbereid; dat de aanrekening per aangevoerde kilogram op de recyclageparken mogelijk zou maken. De realisatie ervan zou er in juli 2005 komen, en wel meteen via een intergemeentelijk netwerk van recyclageparken, waardoor elk ILvA-gezin de vrije keuze tot aanvoer zou krijgen, een onmiskenbaar voordeel voor alle inwoners in het werkingsgebied.

Met het van kracht worden van het Decreet voor Intergemeentelijke Samenwerking van 6 juli 2001 kwam er een nieuw scharnierpunt voor de ILvA-gemeenten en hun afvalbeheer.

Daar waar de dienstverlening door ILvA voorheen verliep via afzonderlijke overeenkomsten met elke gemeente voor de inzameling aan huis (per afvalsoort) of voor de uitbating van het recyclagepark, noodzaakte deze wetgeving een overgang naar een reële beheersoverdracht. ILvA koos daarbij voor een totaalpakket, waarbij de gemeente volledig ontzorgd kon worden van alle taken en bevragingen rond huishoudelijke afvalstoffen.

- *Structuur*

Aangezien reeds heel wat van de intussen 12 aangesloten gemeentebesturen de facto alle inzamelingen, samen met het recyclagepark, aan ILvA hadden overgelaten, kwam deze operatie eigenlijk neer op de juridische bekrachtiging van de realiteit, een paar lokale uitzonderingen niet te na gesproken.

Mogelijk de grootste stap die nog te nemen was, zou het gelijkschakelen van alle retributiereglementen zijn. Op die manier zouden in elke ILvA-gemeente dezelfde recipiënten en tarifieringen gelden. Oosterzele bleef hier, door het gebruik van restcontainers in plaats van gele plastic zakken een uitzondering.

Op 31 oktober 2003 werd, na een akkoord op elke afzonderlijke gemeenteraad, de beheersoverdracht officieel bekrachtigd. Alle aangesloten besturen spraken af te werken met een uniforme dienstverlening, gekoppeld aan gelijklopende retributiereglementen die van kracht gingen op 1 januari 2004.

Sinds die datum geldt in alle ILvA-gemeenten, zowel voor de haal- als voor de brengmethode, een identiek uniform en globaal diftarsysteem. Ook dit is een troef van ILvA.

Overzicht frequenties huis-aan-huis-inzamelingen:

Restfractie en PMD	: tweewekelijks
GFT	: tweewekelijks maar wekelijks tussen medio april en medio oktober
Grof huisvuil	: vierwekelijks doch vervangen door snoeiafval in de maanden maart of april, juli of augustus en oktober of november.
Glas	: vierwekelijks
Papier & karton	: vierwekelijks

Overzicht tarieven huis-aan-huis-inzamelingen:

Afvalsoort	Tarief (ongewijzigd sedert 1 januari 2009 behalve in Oosterzele – wijziging vanaf 1 januari 2014 (stickers) en sinds 1 januari 2018 (restfractie met weegdiftar)
Glas	Gratis
Papier&karton	Gratis
Restafval	Gele zak 30 liter: € 1,0 Gele zak 60 liter: € 1,5 <i>Uitzondering: Oosterzele in 2016 en 2017:</i> - sticker(s) met totaalwaarde € 3 op container 140 liter - sticker(s) met totaalwaarde € 6 op container 240 liter <i>Vanaf 2018:</i> - € 0,25 (140 liter) of € 0,50 (240 liter) per aanbieding - € 0,25 per kilogram

GFT	Container 140 liter: sticker ter waarde van € 1,80 Container 40 liter: sticker ter waarde van € 0,90
Grofvuil	Tot 20 kg: € 6,0 Per begonnen schijf van 10 kg: € 3,0
Snoeiafval	Tot 20 kg: € 1,0 Per begonnen schijf van 10 kg: € 0,5

Dit systeem is vlot ingeburgerd en blijft bovendien nog steeds een voorbeeld in Vlaanderen. Heel wat andere intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zien zich in hun werkingsgebied nog steeds geconfronteerd met een lappendeken van verschillende methoden en -tarieven. Het beperkt de dienstverlening aan de inwoner en maakt de financiële structuur complexer.

Sinds 2004 werkt ILVA niet meer als dienstverlenend, maar als een opdrachthoudend samenwerkingsverband. Deze rechtsvorm kenmerkt zich door de formele beheersoverdracht, waardoor de deelnemende gemeenten zich tijdelijk het recht ontzeggen om zelf of via derden de overgedragen opdrachten uit te voeren. Uittreding tijdens de overeengekomen duur is dan ook niet mogelijk.

Deze operatie had dan ook tot gevolg dat de dienstverlenende activiteiten van het 'oude' ILvA, die verband hielden met streekontwikkeling, werden afgesplitst, en door het dienstverlenende intergemeentelijke samenwerkingsverband SOLVA worden behartigd.

In wat volgt zal blijken dat de periode van de voorbije 18 jaar een voortzetting was op de ingeslagen weg, waarbij ILvA als een goede huisvader blijft waken over het beheer van de huishoudelijke afvalstoffen voor intussen meer dan 350.000 inwoners verdeeld over 150.000 gezinnen in 15 steden en gemeenten.

1.2. Realisaties 2003-2019 (2021)

Juridisch is er dus heel wat gewijzigd op 31 oktober 2003, maar voor de praktische (samen)werking tussen de besturen bleek dit alles slechts een verderzetting van het reeds gevoerde beleid.

1.2.1 Verdere uitbouw van de infrastructuur: naar een recyclagepark-netwerk

De eerste jaren van het Intergemeentelijke Opdrachthoudende Samenwerkingsverband voor Milieu ILvA stonden in het teken van de verdere uitrol van de planning rond het uniforme diftarsysteem.

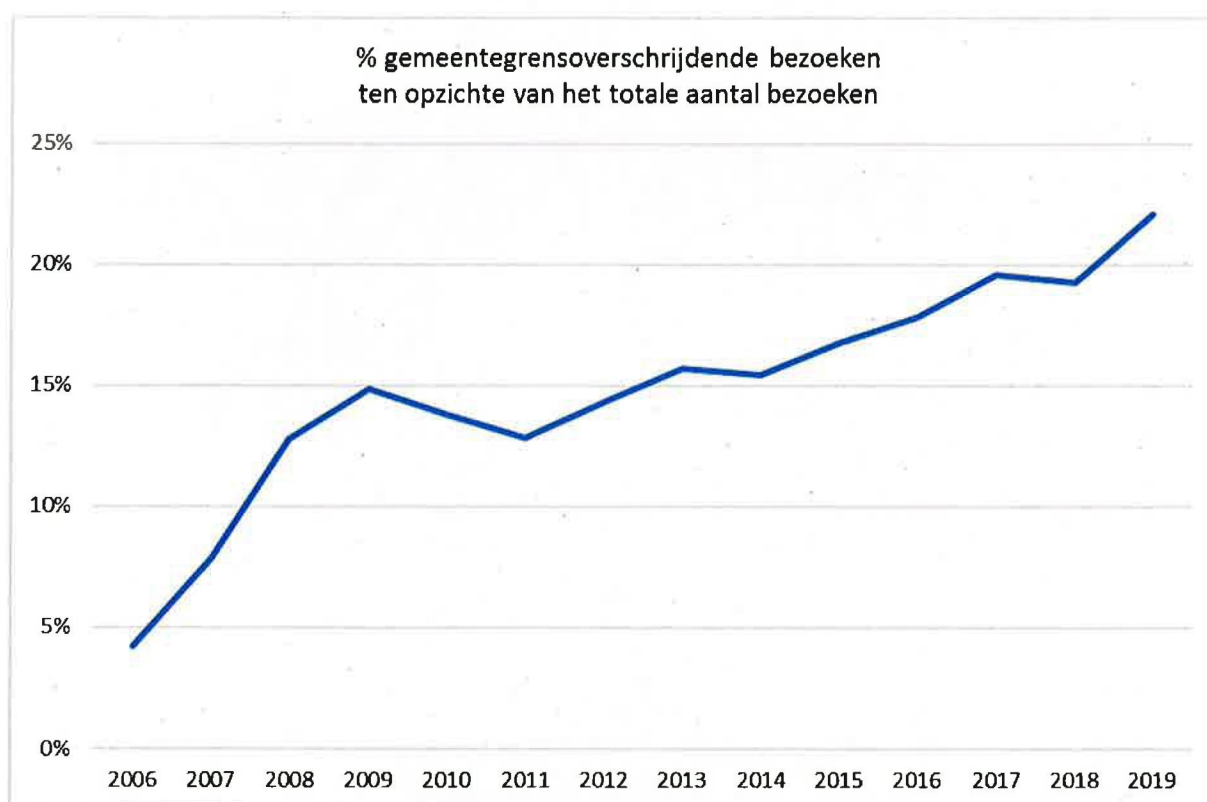
Hiertoe waren immers nog aanpassingen aan / een volledige nieuwbouw van recyclageparken noodzakelijk.

Reeds voor 2003 waren al recyclageparken door ILvA overgenomen en aangepast of verbouwd (Aalst I, Denderleeuw, Ninove, Sint-Lievens-Houtem, Geraardsbergen, Zottegem) naar de eigentijdse noden, in voorbereiding van een in 2002 gepland weegdifertarsysteem (uit te voeren in 2005).

Ook de overname van het recyclagepark in Ninove in 2004, en de opening van de nieuwe recyclageparken in Oosterzele, Lede, Herzele, Aalst II en Kluisbergen kaderden in dit opzicht. De afwerking van het recyclagepark in Haaltert volgde in het voorjaar van 2005, zodat het difertarproject effectief van start kon gaan op alle ILvA-recyclageparken.

Erpe-Mere volgde weliswaar nog tot maart 2007 een afzonderlijke koers, maar na de sluiting van het oude recyclagepark daar, konden de inwoners, in afwachting van de bouw van het nieuwe recyclagepark (gerealiseerd in 2010), de andere ILvA-recyclageparken bezoeken. Dit is net mogelijk door digitaal en uniform te werk te gaan.

Het flexibele open netwerk van recyclageparken, waarbij elk gezin de vrije keuze van een ILvA-recyclagepark kreeg sinds juli 2005, kende dan ook elk jaar groeiend succes. In 2020 blijkt ruim één vijfde van de bezoeken niet meer binnen de eigen gemeente te worden afgelegd.

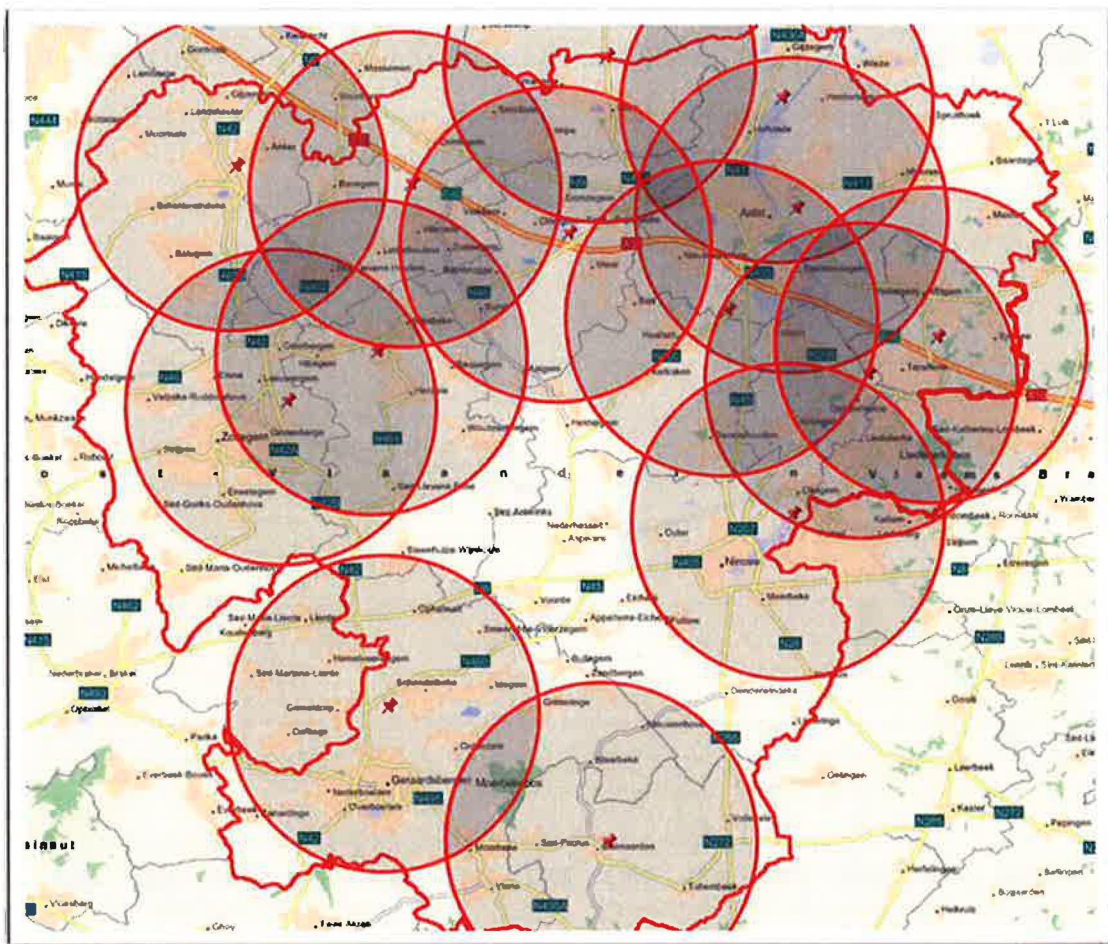
Gemeentegrens- overschrijdende RP- bezoeken	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
% van totaal	4%	8%	13%	15%	14%	13%	14%	16%	15%	17%	18%	20%	19%	22%

Opmerking: de sterke stijging in 2007-2009 heeft te maken met de tijdelijke sluiting van het recyclagepark in Erpe-Mere in afwachting van de opening van het nieuwe in 2010, waardoor de inwoners van deze gemeente extra gemeentegrensoverschrijdende bezoeken aflegden.

Eén gemeente, Liedekerke, beschikt zelf niet over een eigen recyclagepark, maar de inwoners kunnen terecht in een van de naburige gemeenten: Denderleeuw, Affligem of Ninove.

Ook bij tijdelijke onbeschikbaarheid of verminderde bereikbaarheid door wegenwerken of door aanpassingswerken aan het park bewees dit flexibele systeem reeds meermaals haar voordelen.

Het onderstaande kaartje geeft aan dat een overgroot deel van de ILvA-gezinnen op deze manier toegang kan krijgen tot een ILvA-recyclagepark, meestal zelfs meer dan een binnen een straal van nauwelijks vijf kilometer.

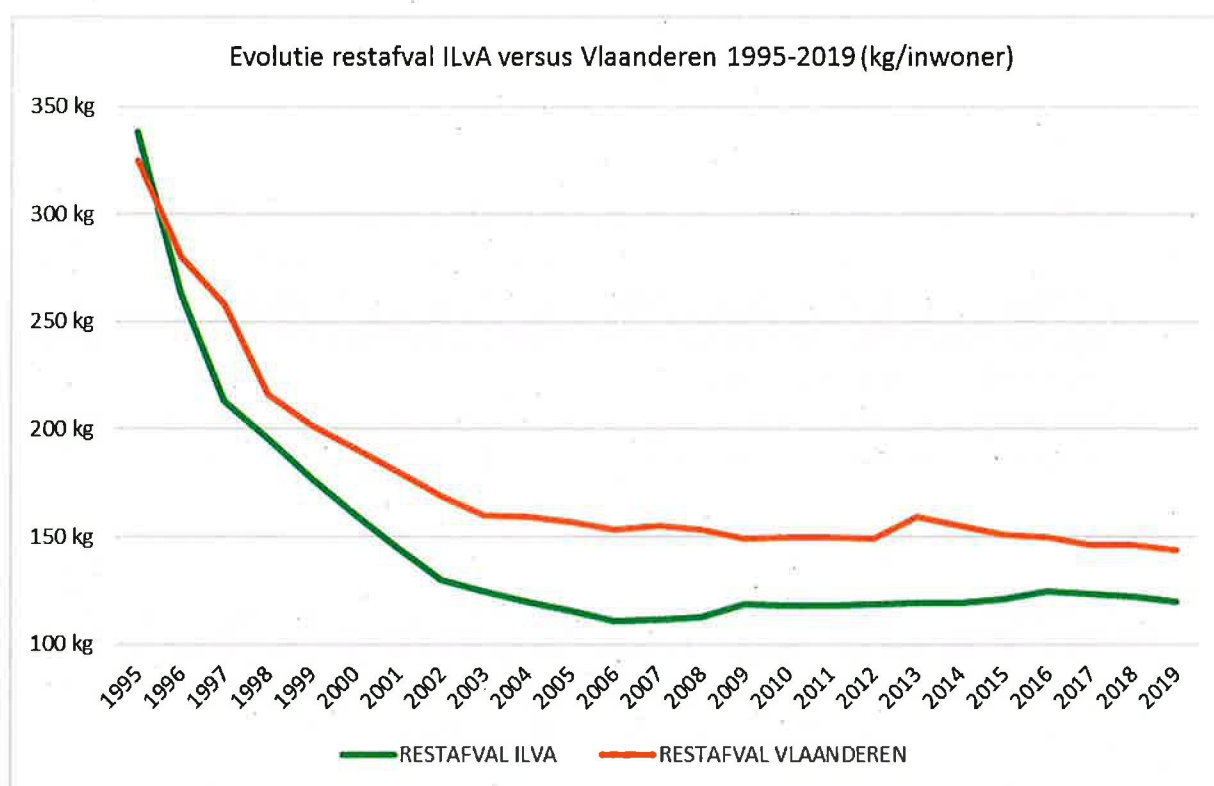

1.2.2 Invoering van diftar en de resultaten:

- beheersing van de restafvalcijfers
- terug naar de doelgroep op het recyclagepark.

Een van de speerpunten in het Vlaams afvalbeleid is het terugdringen van de restafvalberg, het deel van het huishoudelijk afval dat vroeger moest gestort worden, en sinds het stortverbod in 1998 moet worden verwerkt in een huisvuilverbrandingsinstallatie.

Uit de onderstaande grafiek blijkt dat het gemiddelde restafvalcijfer voor ILvA, uitgedrukt in kg/inwoner, in 1995 hoger was dan dat voor Vlaanderen. Sindsdien heeft ILvA echter duidelijk de leiding genomen op dat Vlaamse gemiddelde.

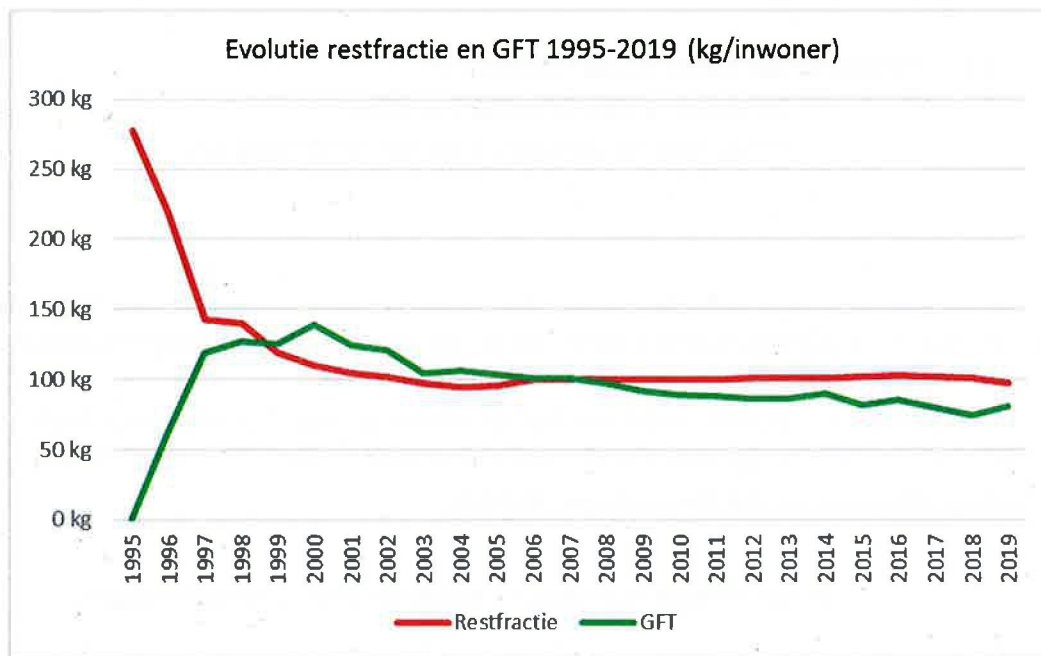

Om deze ommekeer te bereiken kunnen in de geschiedenis van ILvA drie belangrijke keerpunten worden aangestipt:

1.2.2.1 Invoering van de GFT-inzameling

De invoering van de GFT-inzameling in 1996 zorgde ervoor dat ongeveer de helft van wat vroeger met het huisvuil meeding niet meer moest gestort (of later verbrand) worden.

De onderstaande grafiek toont duidelijk dat deze nieuwe inzameling tot spectaculaire resultaten heeft geleid.

Deze operatie heeft de gemeenten veel geld laten uitsparen in vergelijking met de 'intercomunales' die bleven vasthouden aan een duurdere eindverwerking voor de volledige fractie restafval. De inzameling van GFT kan op zich dan wel wat duurder zijn, maar de goedkopere verwerkingsprijs liet het kostenplaatje intussen al 25 jaar in de besparende richting overhellen.

Deze inzameling werd weliswaar zeven jaar voor de actuele beheersoverdracht opgestart, doch de vruchten ervan konden ook de afgelopen 18 jaar geplukt worden.

1.2.2.2 Invoering diftar huis-aan-huis

Na enkele jaren bleek dat er meer nodig was om de goede resultaten voor restfractie en GFT verder te consolideren. ILvA besliste daarom tot toepassing van de principes "de vervuiler betaalt" en de gedifferentieerde tarifiering (diftar) bij de huis-aan-huisinzamelingen, waarbij voor niet-recycleerbaar afval het hoogste tarief geldt:

- Voor de actuele beheersoverdracht werden deze principes op gemeentelijk niveau reeds toegepast, veelal sinds de tweede helft van de jaren '90 voor restfractie (huisvuilzak) en voor GFT (door middel van de waardesticker), bij de huis-aan-huisinzamelingen.
- Na de beheersoverdracht werden deze tarieven in 2004 in elke ILvA-gemeente (behalve Oosterzele dat reeds lang met grijze afvalcontainers werkte) gelijkgeschakeld. In 2009 werden de tarieven een laatste keer aangepast voor 14 gemeenten. In Oosterzele werd een stickersysteem ingevoerd. Als gevolg van de minder goede resultaten in laatstgenoemde gemeente werd hier in 2018 een proefproject opgestart met gewogen diftar. Het is deze manier van werken waarop de latere uitrol van de gewichtsgebonden aanrekening van afval voor alle ILvA-gemeenten (in 2021) is gebaseerd.

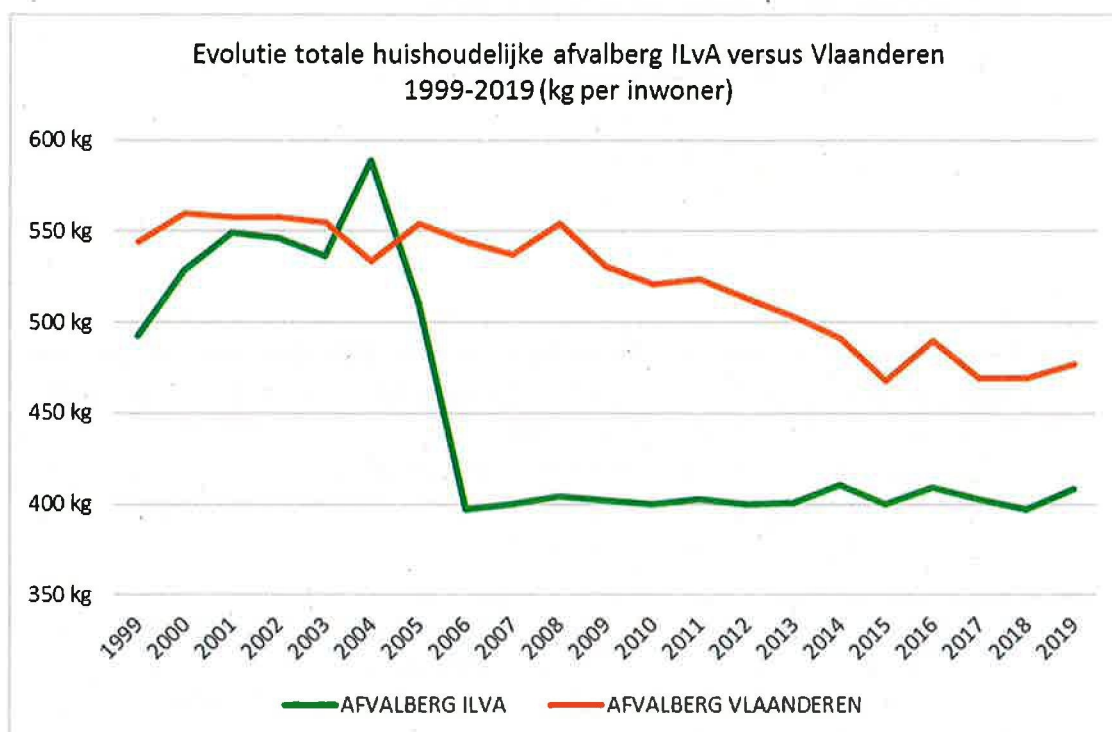
Het gedifferentieerde tarief bij de huis-aan-huis-inzameling heeft effect gehad, al bleek er na enige tijd gewenning te ontstaan aan de verhoogde tarieven. Nieuwe impulsen waren nodig. Concreet werd voor de gele huisvuilzak van 60 liter gestart met een tarief van € 1 (1999). Een eerste aanpassing volgde in 2004, naar € 1,25 waarna in 2009 het tarief van € 1,50 werd ingevoerd. Het restfractiecijfer bleef daarmee op een niveau waar heel wat andere samenwerkingsverbanden jaloers op konden zijn. Het raakte zelfs in de buurt van wat sommige besturen met gewogen diftar bereikten, maar bleef finaal stagneren rond 100 kilogram per inwoner.

De volgende stap werd dan ook genomen door de beslissing in 2019, om in 2021 gefaseerd over te stappen naar de 'gewogen diftar', met het geslaagde proefproject in Oosterzele voor ogen.

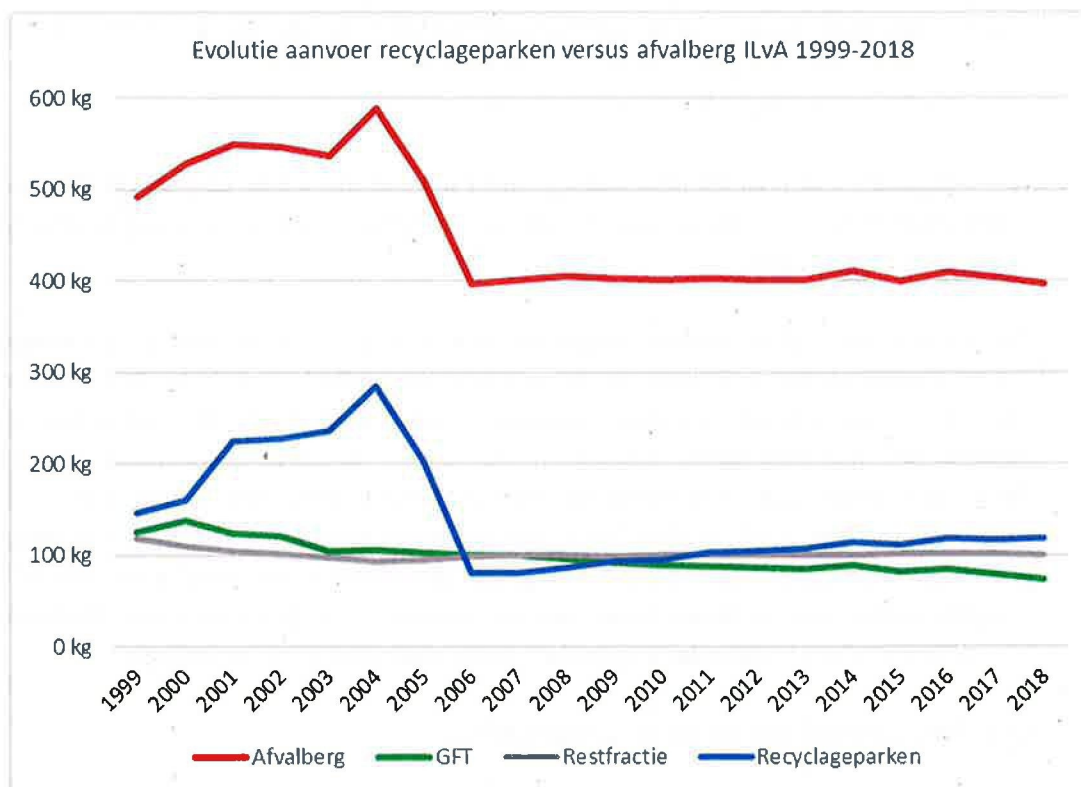
Vrachtwagens zullen worden uitgerust met een geijkt identificatie- en weegsysteem, restfractiecontainers worden bij de huishoudens geleverd en elke GFT-container krijgt een chip. Zo worden nieuwe tarieven mogelijk: € 0,25 per kilogram restfractie, aangevuld met een kleine aanrijkost van € 0,25 (voor een container van 40 en 140 liter) of € 0,50 (voor een container van 240 liter). Verwacht wordt dat in de periode april tot oktober 2021, in drie fasen, het volledige werkingsgebied zal zijn aangesloten. Deze gewichtsgebonden aanrekening zal de cijfers voor restfractie en GFT zonder twijfel verder naar omlaag halen, en een nieuwe impuls vormen tot afvalvoorkoming, hergebruik, thuiscompostering en een meer doorgedreven recyclage.

1.2.2.3 Invoering diftar op de recyclageparken

Met diftar huis-aan-huis werd (en wordt) weliswaar de belangrijkste en duurste (rest)fractie aangepakt (net voor en ook) tijdens de periode 2003-2021, maar intussen bleek dat de totale huishoudelijke afvalberg van ILvA haar voorsprong op het Vlaamse gemiddelde aan het verliezen was (zie grafiek hieronder).

Het was niet lang zoeken naar de oorzaak: zoals ook blijkt uit onderstaande grafiek: de recyclageparken kenden veel succes, maar er was nood aan een aanrekening van de steeds hoger oplopende (ver)werkingskosten.

De toepassing van de principes “de vervuiler betaalt” en gedifferentieerde tarifiering (diftar) op de recyclageparken kwam er in juli 2005 en miste het doel niet.

Recyclageparken : evolutie aanvoer (in cijfers)

2004: 285 kg/inwoner (gratis)
 2006: 80 kg/inwoner
 2010: 95 kg/inwoner
 2014: 114 kg/inwoner
 2018: 119 kg/inwoner

Over de evolutie van het percentage actieve gezinnen (die in een jaar minstens éénmaal gebruik maken van het recyclagepark) kan in grote lijnen de groeiende belangstelling als volgt geschetst worden:

1993-2004: onbekend (geen identificatie)
 2006-2010: van 47 naar 57 %
 2011-2018: van 59 naar 63 %

Volledigheidshalve kan worden toegevoegd dat in 2005 tezelfdertijd ook de huis-aan-huis-inzamelingen op afroep (van grof huisvuil en tuinafval) per kilogram betalend werden om te voorkomen dat deze (tot dan toe gratis) dienstverleningen zouden gebruikt worden als goedkope uitwijkmogelijkheden.

Het effect van het betalend maken van de ILvA-recyclageparken in cijfers:

Daling van 80.337 ton naar 22.851 ton (- 72 %)
= 57.486 ton verdwenen, waarvan:

28.210 ton bouw- en sloopafval
9.400 ton tuinafval
5.535 ton grond
3.155 ton papier
4.739 ton hout
2.347 ton grof huisvuil
1.859 ton schroot
903 ton hol glas
519 ton AEEA
401 ton PMD
327 ton vlak glas

Vooraf werd beoogd om met de diftarbijdrage van de bezoekers de verwerkingskosten te dekken, in de visie dat de werkingskosten (infrastructuur, nutsvoorzieningen en personeelskost) behoren tot de wettelijke verplichting van een gemeente om een recyclagepark ter beschikking te stellen en dus solidair kunnen gedragen worden. Deze doelstelling werd gedurende een aantal jaren gehaald, maar de sterke stijging van de verwerkingsprijzen doorkruisten deze plannen vanaf 2019, zodat een retributieverhoging werd overwogen en uitgevoerd in 2021.

Financieel was de introductie van diftar op de recyclageparken een dubbele meevaller voor de gemeenten. Via het principe “de vervuiler betaalt” ontvingen zij een retributie van de gezinnen die van het recyclagepark gebruik maakten. Tegelijk draaiden zij, via het wegblijven van heel wat bedrijfsafvalstoffen, niet meer op voor het oneigenlijk gebruik van het park door ondernemingen die afval aanbrachten dat noch naar aard of hoeveelheid met huishoudelijk afval gelijkgesteld kon worden. Het brengt ILvA tot de kern van haar opdracht: vermijden, verwerven en verwerken van huishoudelijk afval.

De tarieven bleven ongewijzigd tussen 2005-2006 en 2020, maar door de stijgende verwerkingsprijzen van de verschillende afvalstoffen werd de retributie in 2021 op de parken met 50 % opgetrokken.

Aan de basis van de hogere prijzen die ILvA moet betalen om de ingezamelde stromen te laten verwerken liggen enerzijds strengere milieunormen (eenheidsreglement bouw- en sloopafval) en anderzijds de evoluties op de wereldwijde markten. Centraal staat hierbij het internationale beleid van China, dat door een afsluiting van de grenzen voor onder andere kunststoffen en papier de Europese afzetmarkten voor afval ernstig onder druk heeft gezet.

Zeker voor het verwijderen van kunststoffen, waarvoor de laatste jaren de trend en de wil bestond om deze optimaal te laten recyclen, stegen de verwervingsprijzen bijvoorbeeld tot voorbij deze van verbranding, hetgeen een ethische strijd doet ontstaan tussen ecologie en economie.

Ook de papierprijs, waarvoor jaren terug nog een interessante, positieve prijs per kilogram werd geboden, daalde recent tot een dieptepunt, al is een negatieve prijs gelukkig nog niet aan de orde.

Ten slotte kan ook gewezen worden op de verhoogde aandacht voor de risico's van hechtgebonden asbest, dat sinds 2008 als gevolg van terechte Vlaamse beleidsbeslissingen, ingegeven door aandacht voor de volksgezondheid, een steeds meer gespecialiseerde behandeling vergde. De markt reageerde logischerwijze op deze extra verplichtingen: de verwijderingskost is met bijna 50% gestegen.

1.2.3 Inspelen op ecologische opportuniteiten met een economisch voordeel

In het streven naar een verantwoordelijk beheer als goede huisvader heeft ILvA ook in de periode waarbij zij expliciet dit beheer heeft overgedragen gekregen steeds gehandeld met respect voor de ecologische principes en waarden. Tegelijk werd gekeken naar opportuniteiten om deze milieuvorwaarden ook ten volle economisch in het voordeel van de ILvA-vennoten te benutten.

Voor de periode voor de beheersoverdracht is dit bijvoorbeeld reeds aangestipt met het voorbeeld van de GFT-inzameling, waardoor de ILvA-gemeenten en haar inwoners/gezinnen gedurende 25 jaar reeds bespaard hebben via de vermeden hogere verbrandingskost.

In de marge is ook gewezen op het feit dat via invoering van diftar op de recyclageparken een aantal oneigenlijke gebruikers van de huishoudelijk bedoelde inzamelingen op eigen initiatief zijn uitgeweken naar private dienstverleningen, hetgeen ook heel wat druk van de gemeentelijke financiënketel heeft weggenomen.

Nog niet expliciet vermeld, is de in vergelijking met andere regio's vooruitgeschoven aansluiting op de uitgebreide PMD-inzameling in juni 2019. Hierdoor werden heel wat inzamel- en verwerkingskosten volledig terecht doorgeschoven naar de verpakkingsector, die hiertoe in 2019 eindelijk werd verplicht.

Elke maand uitstel kostte de gemeenten handenvol geld aan nog te verbranden verpakkingen die nog in de gele zak moesten tot mei 2019. Dit is een winst tegenover de regio's die nu noodgedwongen nog steeds (in 2021) op een aansluiting wachten of deze pas recent realiseerden. Dit financieel voordeel is uitsluitend te danken aan de vooruitkijkende visie van ILvA in het licht van het bovenvermelde beheer als goede huisvader.

Deze besparing is niet te onderschatten en kan op jaarbasis voor ILvA en haar gemeenten worden geschat op ongeveer € 370.000.

Ook de recenter opgezette samenwerkingen met de naburige verbanden IVLA en SOLVA moeten leiden tot het delen van kennis en het nastreven van logistieke en financiële efficiëntie.

1.2.4 Uitbreiding van de dienstverlening

1.2.4.1 Tijdelijke inzamelprojecten (luiers en taxus)

Als voorbeelden van (tijdelijke) opportuniteiten in verband met selectieve inzamelingen die door ILvA voor elk van de gemeenten werd aangeboden, gelden deze van de inzamelingen van luiers (huis-aan-huis via de “witte zak” 2006-2009) en deze van taxus (2009-2016 op de recyclageparken).

Beide projecten stootten uiteindelijk op de economische wetten en grenzen van de recyclagemarkten. de Nederlandse recyclagefabriek voor luiers ging failliet en de verwerkers van taxus waren niet meer geïnteresseerd in afname van deze intergemeentelijk ingezamelde afvalstoffen, omdat de markt leed onder de Chinese strategie in deze farmaceutische business.

Intussen resulteerden de ILvA-acties echter duidelijk in positieve effecten, hetzij ecologisch (luiers werden een tijdlang uit de restfractie gered en gerecycleerd), hetzij medisch. Dit laatste zelfs tweeledig: de opbrengst van de taxusafname werd door ILvA jaarlijks geschonken aan “Kom Op Tegen Kanker”, het taxusnoeisel zelf werd gebruikt als bestanddeel voor kankerbehandeling.

1.2.4.2 Kleinschalige nieuwe inzamelprojecten (sorteerstraatje)

In 2017 nam ILvA ook permanente extra inzamelinitiatieven op haar recyclageparken, door middel van de installatie van een sorteerstraatje. Dit bestaat uit een set gekleurde containers voor kleine reststromen die wel degelijk recycleerbaar zijn en zo - zonder wettelijke verplichting – uit de restfractie van verbranding kunnen worden gered door gezinnen die dat beetje extra willen doen.

Het gaat hier om de fracties kaarsresten, kurk, plastic doppen, CD- en DVD-schijfjes en CD-doosjes. De eerste drie afvalfracties komen sociale projecten ten goede, de laatste twee zijn kunststoffracties die worden vermarkt in de recyclagesector.

Het aantal ingezamelde kilo's per inwoner is dan wel bescheiden, maar het gaat hier vanzelfsprekend om het achterliggende idee: alle kleintjes maken één groot. De acties dragen zo een sensibiliserende boodschap uit.

Met het project ‘gewogen diftar’ zullen de gebruikers van deze extra optie overigens beloond worden: elke op het recyclagepark aangebrachte kilogram spaart gewicht in de restfractiecontainer.

In de marge kan nog vermeld worden dat ILvA, in tegenstelling tot sommige andere intergemeentelijke verbanden nog een aantal afvalfracties selectief op de recyclageparken blijft inzamelen, hoewel dat niet door de overheid verplicht is. Het gaat hier om PMD (dat enkel verplicht huis-aan-huis moet worden ingezameld) en banden van personenwagens en tweewielers. Deze inzameling van bijkomende afvalfracties wordt mee gefinancierd door tussenkomsten van de non-profitorganisatie Recytyre en Fost Plus.

Ten slotte is sinds 2017 de ‘nieuwe’ fractie gipsplaten afgesplitst van de fractie ‘niet-brandbaar niet-recycleerbaar afval’ waardoor deze rechtstreeks en op hoogwaardige manier kan worden gerecycleerd, en waardoor ILvA een lagere verwerkingskost per ton kan behalen.

1.2.4.3 Ondergrondse containers

Nadat in 2011 een pilootproject met ondergrondse containers voor restfractie in de Aalsterse Sint-Elisabethwijk bevredigende resultaten opleverde, volgden de daaropvolgende jaren nog andere projecten, die steeds meer gestroomlijnd werden.

Sinds 2015-2016 wordt deze mogelijkheid aangeboden aan elke ILvA-vennoot. Eind 2020 werd een nieuw financieel samenwerkingsmodel opgezet, met oog op de nakende invoering van gewogen diftar. Zowel op openbaar als privaat domein werkt ILvA nu op uniforme en actieve wijze mee aan de uitbouw van deze vorm van afvalverwerving.

1.2.4.4 Abonnementen voor GFT-inzameling

Naar aanleiding van klachten van verschillende gezinnen die slachtoffer werden van vandalisme in bepaalde wijken (scholen, stationsbuurten, ...), waarbij de waardesticker voor de GFT-inzameling werd ontvreemd, werd een abonnementsticker gelanceerd.

Deze werd geïntroduceerd vanaf 2015 en kende wisselend succes, bij 300 tot 600 gezinnen in de doelgroep.

De jaarlijkse tarieven zijn, voor een container van 40 liter, € 35,10 en voor een container van 140 liter € 70,20.

Met de komst van gewogen diftar en het verdwijnen van de waardesticker zal ook deze dienstverlening vanzelfsprekend verdwijnen, al heeft ze honderden gezinnen effectief verder geholpen.

1.2.4.5 Aanpassingen op het diftarsysteem op de recyclageparken

Midden 2013 bleken een aantal wijzigingen noodzakelijk:

- voor grofvuil diende voortaan immers, in uitvoering van het nieuwe VLAREMA-reglement, steeds te worden betaald. Hierdoor was het noodzakelijk het geautomatiseerd diftarsysteem aan te passen. Er moest worden vermeden dat een aanbrenner van grofvuil van de jaarlijkse vrijstelling zou genieten;
- er diende een antwoord te worden geboden aan de personen die, ondanks de vrijstelling en ondanks het feit dat de aanvoer van deze gratis recycleerbare fracties veel lager ligt dan de gestelde grens van 100 kg, vroegen dat de fracties waarvoor niet zou moeten worden betaald (het AEEA, plantaardige oliën en vetten, motorolie, autobanden, autobatterijen, batterijtjes en KGA) steeds gratis aangevoerd zouden kunnen worden.

Voor de eerste wijziging volstond een aanpassing van de software, waardoor elke bezoeker op het recyclagepark kan aanduiden of hij ook niet-recycleerbaar afval bij heeft. Indien dit het geval is, dan moet steeds betaald worden. Deze wijziging werd ingevoerd op 1 juli 2013.

Wat het gratis aanvoeren van de hogergenoemde fracties betreft, heeft elk gezin sinds 2014 de mogelijkheid af te zien van de bovenvermelde vrijstelling, zodat het deze fracties het hele jaar door gratis kan aanbrennen.

Het eerste jaar maakten 1.238 gezinnen gebruik van deze mogelijkheid. De volgende jaren kalfde dat aantal snel af naar een twintigtal. Dat is ongeveer 0,01 % van het aantal gezinnen, maar de mogelijkheid bestaat, en dit met goedkeuring van zowel OVAM als de organisaties verantwoordelijk voor de aanvaardings- of terugnameplicht.

1.2.4.6 Zwerfvuilacties en veegvuildienst

Sinds 2008 biedt ILvA aan basis- en secundaire scholen jaarlijks een zwerfvuilactie aan, respectievelijk in april en in oktober.

Hierbij worden alle scholen aangeschreven, en krijgen de geïnteresseerden op maat van hun deelnemers een pakket met fluohesjes, afvalgrijpers, handschoenen en witte huisvuilzakken, afkomstig van Mooimakers, voorheen gekend als Indevuilbak.be, een samenwerkingsorganisatie tussen OVAM en Fost Plus.

De routes worden per gemeente afgestemd met de milieu-ambtenaren zodat er geen dubbel werk geleverd.

Deze acties worden geflankeerd door educatieve pakketten, ontworpen in een samenwerking tussen ILvA en een gespecialiseerde organisatie. Dit alles wordt ondersteund met subsidies vanwege OVAM.

ILvA heeft verder geen echte taak of structurele dienstverlening op het vlak van Openbare Reiniging, al verhuurt het wel regelmatig een veegwagen met chauffeur voor de opruiming van stadscentra op zondagochtend of de reiniging van een marktplein bij evenementen.

ILvA stelt, onder bepaalde voorwaarden, ook bij andere grote evenementen containers voor selectieve inzameling of afvaleilandjes ter beschikking.

Voor communicatie rond sorteerregels op evenementen ontwikkelde ILvA intussen reeds twee generaties afvaleilandjes, die regelmatig worden uitgeleend aan gemeenten en verenigingen.

1.2.4.7 Afvalpreventie – afval voorkomen wanneer dat kan

Afvalpreventie hoort bij de basistaken van een intergemeentelijk samenwerkingsverband voor milieu, actief in afvalbeheer.

ILvA heeft dan ook een lange traditie in het stimuleren van afvalpreventie, hetzij via communicatie via de afvalkalender of de Milieukrant, maar recenter ook via de website en haar sociale mediakanalen.

Afvalpreventie-acties die niet onvermeld mogen blijven zijn het aankopen en verdelen van gesubsidieerde compostvaten, compostbakken, brooddozen, herbruikbare bekers, drinkwaterfonteintjes, of de door Fost Plus gesponsorde boodschappentassen.

Verder is er ook de compostmeesterwerking met VLACO-opleidingen en -uitstappen, maar ook het biobakjes- en zakjesinitiatief, dat gezinnen aanspoort om op een vlotte manier GFT in de keuken te sorteren.

ILvA kocht ook compostkoffers aan, naar het VLACO-model, en leende die, net als de recycleerkoffer van Fost Plus uit aan scholen of verenigingen.

1.2.5 Uitbreiding van het werkingsgebied: Toetreding Vlaams-Brabantse gemeenten (2008-2014)

Nadat eerder, reeds in 1996, een gemeente toetrad die geografisch niet helemaal aansloot op het werkingsgebied (met name Kluisbergen, dat als gemeente is omgeven door gemeenten die bij IVLA zijn aangesloten) kwamen er in respectievelijk 2008, 2011 en 2014 drie gemeenten uit een andere provincie bij. Het ging om het Vlaams-Brabantse Liedekerke, Galmaarden en Affligem.

Er dient hierbij wel te worden gewezen op de aanwezige regionale aansluiting: de drie genoemde gemeenten grenzen aan één of meerdere andere ILvA-gemeenten. Kijken we naar de kaart op pagina 4 dan merken we bijvoorbeeld dat de inwoners van Liedekerke zelfs zonder een recyclagepark in de eigen gemeente vlot bediend kunnen worden op de zeer naburige recyclageparken van Aalst, Ninove, Denderleeuw, en Affligem. De aansluiting van Liedekerke bij het intergemeentelijke samenwerkingsverband waar ook Denderleeuw bij is aangesloten, is veeleer logisch te noemen: de kernen van deze twee gemeenten liggen slechts enkele hectometers van elkaar verwijderd, en worden slechts door de Dender gescheiden. Evenzeer is ook de aansluiting van Affligem regionaal niet onlogisch: Affligem wordt geografisch als het ware omarmd door de Aalsterse deelgemeenten Erembodegem, Moorsel en Meldert. Dat het Vlaams Instituut voor Economie en Samenleving (VIVES) al in 2014 bepaalde dat Affligem en Liedekerke bij een eventuele fusie van gemeenten zouden kunnen aansluiten bij respectievelijk Aalst en Ninove, is dan ook geen toeval. Ook voor ILvA betekende deze uitbreiding geen logistieke last: vanuit de hoofdzetel in Erembodegem kunnen deze drie Vlaams-Brabantse gemeenten vlot worden bediend. De dagelijkse verplaatsing naar Oudenhove (Zottegem) of Moortsele (Oosterzele) is complexer dan de verplaatsing naar Hekelgem. Na aankoop van de nodige wagens en aanwerving van het vereiste personeel, konden Liedekerke, Affligem en Galmaarden bij ILvA aansluiten en gebruik maken van de all-in-formule op gebied van inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen.

Deze extra toetredingen getuigden van de goede ervaringen die bestuurders van de ILvA-gemeenten hadden, en via informele contacten met hun collega's van deze gemeenten deelden.

1.2.6 Belangrijke optimalisaties

1.2.6.1 Centralisatie van de exploitaties in 2009

Doorheen de jaren had ILvA, door omstandigheden, heel wat van zijn exploitaties ruimtelijk verspreid: twee kantoorgebouwen in Aalst (Erembodegem), een stelplaats voor de voertuigen in Aalst (Erembodegem), een overslag voor afval in Ninove (Voorde), en onderhoudswerkplaatsen en een magazijn in Aalst (Hofstade).

In de periode 2008 rijpte het plan om deze administratieve en operationele eenheden te centraliseren, en na onderzoek werd daarvoor gekozen voor een inbreidingsproject in de voormalige bedrijfspanden van het houtverwerkingsbedrijf Coplac in Aalst (Erembodegem).

Na een grondige verbouwing van de operationele gebouwen en de kantoorruimten werd de gecentraliseerde ILvA-site in gebruik genomen in 2009.

Naast de kantoren werd er ruimte gevonden voor een aantal overslagplaatsen, een onderhoudswerkplaats, een overdekte stelplaats en een wasplaats voor de voertuigen, een dieseltankplaats, het magazijn, kleedkamers en douches voor de laders en chauffeurs en een installatie voor de afwasmachine voor de herbruikbare bekens.

Bovendien werd in de periode 2014-2015 op dezelfde milieutechnische eenheid, samen met Electrabel en onder de vlag van de daarvoor opgerichte maatschap ELVA, een tankstation gebouwd voor CNG-voertuigen. Een deel van het ILvA-wagenpark tankt nu milieuvriendelijk op de eigen site.

Daarnaast werd ook de bouw van een nieuwe GFT-composteringsinstallatie voltooid in oktober 2017 in Aalst (Erembodegem), waardoor de in 1994 gebouwde en in 1996 in gebruik genomen compostering in Geraardsbergen (Schendelbeke) kon worden verlaten. Beide exploitaties zijn in concessie gegeven aan WIPS. Ook de nabijheid van de nieuwe compostering speelt in het logistieke voordeel van ILvA, daar de stelplaats na een inzameldag op slechts enkele minuten te bereiken is. Bovendien ligt het zwaartepunt van de inzameling door de hoge bevolkingsdichtheid in centrumstad Aalst en de aangrenzende ILvA-gemeenten, waardoor ook op deze manier een operationele winst werd geboekt.

Het spreekt voor zich dat deze centralisaties een operationele stap vooruit zijn geweest, die vele tijdrovende en milieubelastende verplaatsingen tussen de verschillende uitbatingseenheden tot het verleden lieten behoren.

Naast de recyclageparken bleven enkel de deponieën nog over als afzonderlijke eigen exploitaties, maar de stortactiviteiten werden er gestopt in 1996 (Voorde) en 2013 (Vlierzele). De activiteiten kaderend in de nazorg blijven er nog gelden. Het gaat om waterzuivering, gasvalorisatie, en groenschermonderhoud. In Voorde werd in 2017 een bebossingsproject opgestart. Voor het terrein in Vlierzele werd een concessiehouder gezocht en gevonden. De ontwikkeling van een golfterrein staat er op de planning.

1.2.6.2 Verzorging GFT-containers

Sinds 1996 werd de verzorging van GFT-containers (nieuwe leveringen aan huis, herstellingen, vervangingen...) uitgevoerd door de firma Plastic Omnium, die de opdracht tot initiële levering voor gezinnen in het werkingsgebied had gegund gekregen.

Hieraan kwam een einde in 2011, tegelijk met de ingebruikname van het voormalige Coplac-gebouw, toen hier op de gecentraliseerde site voor de magazijndienst meer mogelijkheden voor waren dan voorheen.

Sinds dan voert ILvA-personeel deze verzorging zelf uit, hetgeen ook een rationaliserende besparing betekende.

1.2.6.3 Uniforme gele huisvuilzak en waardesticker GFT

Eveneens een optimalisatie, maar dan op het vlak van aankoop- en stockagebeheer, kan ook de overgang van gele huisvuilzakken met gemeenteopdruk naar uniforme ILvA-zakken worden genoemd. Vanaf 2004 waren de retributietarieven reeds in alle ILvA-gemeenten gelijk, zodat dit geen beletsel meer was. Enkel moest nog worden gewacht op het nog verder naar elkaar toegroeien van het gemiddelde vulgewicht in deze zak per gemeente, zodat de afrekening van retributies – ondanks het niet meer kunnen toekennen van precieze verkoopcijfers van de zakken op basis van het gemeentelijke opschrift – toch nog op rechtvaardige wijze kon gebeuren. In 2016 werd beslist om deze vereenvoudiging in te voeren vanaf 2017. Eenzelfde actie werd doorgevoerd bij de rode GFT-stickers.

1.2.6.4 Marktverkenning tot optimalisatie en verdere kostenbeheersing

Algemeen volgt ILvA de evoluties op de markt van de huishoudelijke afvalstoffen nauw op, zowel qua technieken, wettelijk kader en afzetprijzen, dit laatste door regelmatige procedures via de wetgeving op overheidsopdrachten.

De recentste jaren heeft ILvA ook gepoogd om de selectieve inzameling zelf verder te optimaliseren.

Voorlopig is hierbij nog geen doorbraak gevonden in een oplossing voor een vrij dure fractie uit het bouw- en slooafval, namelijk de keramische materialen. Dit blijkt nog nergens tot een succesvol recyclageproject te zijn uitgegroeid.

Anderzijds is een test met recyclage van matrassen in vrijblijvende samenwerking met een private partner, jaren voor de aanvaardingsplicht in 2021, niet tot een kostenbesparende oplossing gekomen.

Via Valumat komt er in 2021 nu echter wel een financieel verantwoorde selectieve inzameling, maar ook hier geeft het experiment voor de ingreep van de wetgever aan dat ILvA proactief en in het voordeel van zijn vennoten/deelnemers/gemeenten vooruit denkt.

1.2.6.5 Gasvalorisatie op de deponieën

De ingebruikname van de installaties voor stortgasvalorisatie dateert reeds van in de jaren negentig op beide deponielocaties Vlierzele en Voorde. Deze installaties bleken jaren rendabel en genereerden extra inkomsten maar door de normale daling van de productie na jaren stopzetting van de aanvoer van (organisch) afval, is deze inkomstenbron sinds 2018 drooggelegd.

1.2.6.6 TOP (Tussentijdse OpslagPlaats voor uitgegraven bodem)

In 2014 werd, na de sluiting van de deponie op een deel van het terrein in Vlierzele, via een private partner een TOP (Tussentijdse OpslagPlaats voor uitgegraven bodem) uitgbaat. Hierdoor kon er nog een economische activiteit plaats vinden, die bovendien door de gemeenten-vennoten (en derden) kon worden benut.

1.2.6.7 Zon- en windenergieprojecten

ILvA heeft tijdens de periode van de beheersoverdracht in verschillende initiatieven geparticipeerd om hetzij op de deponie in Vlierzele (2003-2004), hetzij op de personeelsparking in Aalst (2015-2017) een windturbine te plaatsen.

Deze projecten zijn uiteindelijk niet gerealiseerd, hetzij door negatieve adviezen van de bevoegde overheid, hetzij door het afhaken van de partner na een bezwaarprocedure.

In 2018 werden de eerste contacten gelegd voor de plaatsing van zonnepanelen op het vernieuwde dak van de stelplaats te Erembodegem. De realisatie werd uiteindelijk uitgevoerd begin mei 2019, de geplaatste installatie van ruim 674 zonnepanelen is goed voor een totaal vermogen van 192kWp, wat een aanzienlijk deel van het elektriciteitsverbruik is op deze site. Zo daalde het verbruik gedurende de laatste 8 maanden van 2019 met ruim 35%. Tijdens de zomermaanden staat de installatie in voor meer dan 50% van het eigen verbruik. Overschot aan productie, vooral tijdens de weekends en na de kantooruren, wordt door ILvA teruggeleverd aan het net, wat naast een rechtstreekse vermindering van het verbruik ook voor een beperkte opbrengst zorgt onder de vorm van groenestroomcertificaten.

1.2.7 Bijzondere samenwerkingen

1.2.7.1 Gemeentebesturen

Het lijkt evident dat een samenwerking met de gemeentebesturen van primordiaal belang is. Uiteraard is er de Raad van Bestuur waarin elke gemeente een vertegenwoordiger heeft, maar er zijn ook de informele contacten met werkgroepen van milieuambtenaren, financiële verantwoordelijken en Schepenen om beleidsvoorbereidingen te bespreken. Zoals het Decretaal voorgeschreven is, wordt ook de Gemeenteraad niet vergeten om periodiek rapportering uit te brengen over de werking van ILvA.

1.2.7.2 Kringwinkels

Op vraag van de drie kringwinkels werkzaam in het werkingsgebied, werd in 2016 een overeenkomst opgesteld waardoor zij aanspraak kunnen maken op een tonnagevergoeding. Deze vergoeding bestond weliswaar reeds in afzonderlijke gemeenten, maar werd sindsdien in het kader van een verdere ontzorging op het vlak van huishoudelijk afval uniform aangepakt en dus volledig via ILvA georganiseerd.

Daarnaast kunnen kringwinkels ook beroep doen op huur van containers en verwijderings- of recyclagetarieven onder de vleugels van ILvA.

1.2.7.3 Concessiehouders van locaties voor textielcontainers

Reeds jaren verzochten de ILvA-gemeentebesturen of ILvA ook iets kon doen tegen de wildgroei aan textielcontainers in het straatbeeld, met alle sluikestorttaferelen tot gevolg.

Een eerste poging om de opdracht tot het exploiteren van textielcontainers in de straten van alle ILvA-gemeenten exclusief te gunnen aan de toen drie kringwinkels in 2016 werd juridisch met succes aangevochten door een private inzamelaar.

De gunning van een concessieopdracht voor vijf jaar met start in maart 2020 kende meer succes, zodat de uitbating van standplaatsen voor containers op door de gemeenten aangeduide locaties nu verdeeld wordt tussen één private partner en de plaatselijke kringwinkel, in een verhouding van 60/40. Deze partners zijn nu ook officieel verantwoordelijk voor het opruimen van de sluikestorten omheen hun containers, zodat de ILvA-gemeenten hiervan ook ontzorgd zijn.

1.2.8 Afscheid van de deponie-activiteiten / nabestemming / nazorg

Terwijl het duidelijk werd dat het Vlaamse Afvalbeleid in de jaren negentig het storten van huishoudelijk afval resoluut aan banden wilde leggen, werden voor de eigen aanvoer uit de ILvA-gemeenten aanvankelijk nog afwijkingen op het stortverbod verkregen via jaarlijkse strenge administratieve procedures bij OVAM.

Uiteindelijk werd ILvA samen met haar gemeenten op 10 oktober 1998 gebannen van haar eigen deponie en naar huisvuilverbrandingspartners IVBO en IVM gedreven.

Hiermee werd een belangrijk hoofdstuk afgesloten, waarbij ILvA ook een belangrijk deel van haar inkomsten zag wegvallen.

Jaar na jaar werd echter nog de afwijking voor aanvoer door andere intercommunales en andere klanten verworven, waardoor via een uitdovingsscenario de sluiting van de deponie in Vlierzele uiteindelijk pas eind 2013 een feit werd. De activiteiten op deponie in Voorde waren reeds in 1996 gestaakt.

Zoals duidelijk gemaakt in het financiële luik van dit overzicht over de voorbije 18 jaar, heeft deze drooglegging, die overigens volledig verantwoord was volgens de ecologische evaluatie, grote impact gehad op de jaarlijkse vergoedingen van en afrekeningswijze met de gemeentenvennoten.

Intussen is er een herbestemming gevonden in de vorm van een bosproject in Voorde en een concessie voor het uitbaten van een golfterrein in Vlierzele. Tussentijds werd in Vlierzele de opportuniteit van een TOP (zie ook hoger) benut.

Het is intussen duidelijk dat ILvA nog gedurende de wettelijk opgelegde periode de nazorgactiviteiten zal blijven verzorgen.

1.3. Personeel

1.3.1. Algemeen

Door het decreet werden de bestaande intercommunales verplicht zich om te vormen tot intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met hetzij een opdrachthoudend (ILvA) hetzij een dienstverlenend (SOLVA) karakter.

De gemeenschappelijke diensten binnen de vroegere Intercommunale die zowel voor de milieu- als voor de andere activiteiten actief zijn (management, personeelsdienst, financiële dienst,...) bleven bij het dienstverlenend samenwerkingsverband, doch voor zover als nodig, aan ILvA ter beschikking gesteld aan kostprijs.

216 personeelsleden hebben eind 2003 de overstap gemaakt naar ILvA : 2 vastbenoemden, 214 contractuelen waarvan 10 bedienden en 204 arbeiders.

In 2004 zijn er 227 personeelsleden in dienst en werd de groepsverzekering ingevoerd. Door de invoering ervan kon tegelijk een gelijkheid tussen contractuelen en statutairen op het vlak van de pensioenrechten worden verwezenlijkt.

Eind 2006 werd door de Raad van Bestuur beslist het SOLVA-personeel, dat voor beide samenwerkingsverbanden actief is en middels een managementovereenkomst aan ILvA ter beschikking wordt gesteld, vanaf 1 januari 2007 door beide instanties tewerk te stellen.

Als gevolg ervan worden de arbeidsovereenkomsten gesplitst of wordt bijkomend statutair benoemd.

In 2007 zijn 265 personeelsleden in dienst bij ILvA. Dit is een stijging met > 30 personeelsleden.

Deze toename is vooral een gevolg van de indiensttreding van het SOLVA-personeel, dat voor beide samenwerkingsverbanden actief was tot eind 2006.

Er werd ook gestart met het veegwerk op zondag te Aalst door het ILvA-personeel.

Daarnaast heeft de vervanging van (langdurig) zieke medewerkers en de aanwerving van een aantal plaatsvervangende containerparkwachters tijdens het najaar deze toename in de hand gewerkt.

In 2008 trad de gemeente Liedekerke toe en telt ILvA 255 personeelsleden, weliswaar een daling met 10 eenheden. Deze afname is vooral toe te schrijven aan de verkoop van de bedrijfsvuilactiviteiten, waardoor een aantal pensioengerechtigde medewerkers niet zijn vervangen en een aantal vervangingsovereenkomsten niet zijn verlengd.

Door de verkoop van de bedrijfstak "inzamelen en verwerken bedrijfsafval" is het werkvolume ook binnen de administratie afgenomen.

In 2009 daalt het aantal personeelsleden verder tot 245 personeelsleden. Deze afname is onder meer toe te schrijven aan het stopzetten van de luierinzameling waardoor een pensioengerechtigde medewerker niet is vervangen en een aantal vervangingsovereenkomsten niet zijn verlengd.

Daarnaast is er het stortverbod opgelegd door OVAM voor de deponie te Vlierzele waardoor 2 arbeiders zijn ontslagen en 2 zijn gemuteerd naar de dienst inzameling. Voor de overige werknemers van de deponie is economische werkloosheid van 1 dag per week ingevoerd voor een periode van 1 jaar.

Meest ingrijpend in 2009 is wellicht de hervestiging van alle activiteiten vanuit diverse sites naar de heringerichte Coplac-site, die in 2008 is aangekocht. De nieuwe gebouwen werden op 18 december 2009 officieel ingehuldigd.

Naast het overbrengen van de verschillende activiteiten naar deze nu centrale plaats is in 2009 ook de aanzet gegeven voor het aanpassen van de werkorganisatie aan deze nieuwe toestand.

Om de veiligheid van de werknemers te vrijwaren werd in 2009 overgestapt naar zakken met een krop.

Sinds 2009 worden de afvalkalenders ook door het eigen personeel verdeeld. Hiervoor worden extra tijdelijke werkkrachten aangeworven.

In 2011 telt ILvA in totaal 258 medewerkers actief, een toename met 13 personeelsleden t.o.v. 2009.

De toename van het personeel is deels het gevolg van de toename van het aantal ophaalrondes waardoor er naar is gestreefd het presteren van overuren binnen de perken te houden, als gevolg waarvan een aantal laders en chauffeurs bijkomend zijn aangeworven. Tevens is de gemeente Galmaarden toegetreden waardoor 2 personeelsleden van de gemeente Galmaarden werden overgenomen door ILvA.

In 2014 daalt het aantal medewerkers, ondanks de toetreding van Affligem, tot 253, in vergelijking met de toestand eind 2013 een afname met 6 personeelsleden.

De daling van het personeelsbestand is het uitsluitend gevolg van het beëindigen van het sociaal tewerkstellingsproject zwerfvuil waardoor de arbeidsovereenkomst van 9 werknemers is beëindigd.

In 2014 werd ook de eerste teambuildingsdag ingevoerd met onder andere bezoek aan Parijs en Disneyland Parijs; deze traditie werd 2-jaarlijks herhaald.

In 2015 zijn er in totaal 266 medewerkers actief, in vergelijking met de toestand eind 2014 een toename met 13 personeelsleden.

De toename van het personeel is enerzijds het gevolg van het minder beroep doet op externe krachten terwijl er anderzijds wordt naar gestreefd het presteren van overuren binnen de perken te houden.

De werklieden tewerkgesteld op de deponie te Vlierzele worden gemuteerd naar de dienst Inzameling wegens stopzetting van de activiteiten op de deponie.

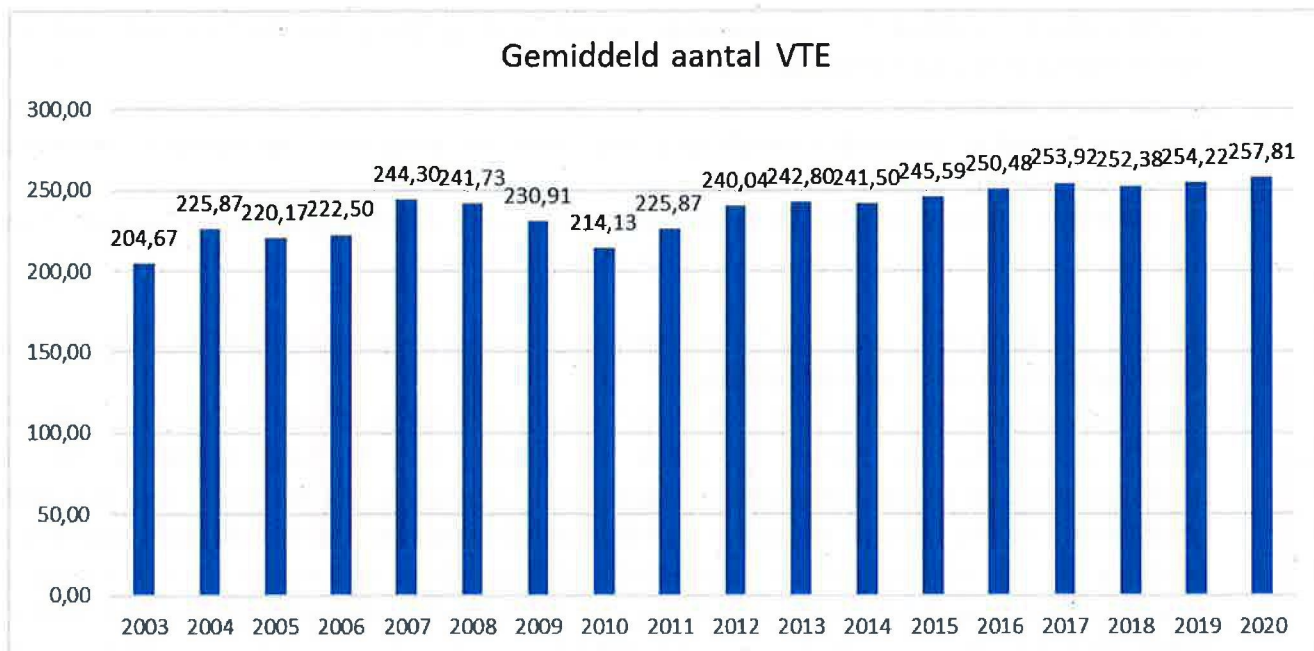
In 2016 zijn bij ILvA in totaal 262 medewerkers actief, in vergelijking met de toestand eind 2015 een afname met 4 personeelsleden.

2016 was een bewogen jaar voor ILvA. Voor het eerst in zijn geschiedenis was er sprake van sociale onrust bij het personeel, vooral als gevolg van de hoge werkdruk. Om de afvalinzameling zo efficiënt mogelijk te organiseren, was beslist om de rondes van een aantal afvalfracties aan te passen, en zo de workload gelijkmatig over de verschillende ploegen te verdelen en het werkingsgebied zo doeltreffend mogelijk in te zamelen. In die poging tot reorganiseren, is er echter een inspanning van de PMD-ploegen gevraagd die niet haalbaar bleek. Bij het inrijden van de nieuwe rondes bleken een aantal ploegen een te grote en in tijd te lange ronde toebedeeld. Dit resulteerde uiteindelijk in stiptheidsacties van de huis-aan-huis-inzameldiensten. Met de aanwerving van extra personeel, ter invulling van het personeelsbehoefteplan en voor de opvang van verlof- en overuren, werd een akkoord tussen werknemers- en werkgeversvertegenwoordigers bereikt.

Dezelfde problematiek als in 2016, is in 2017 nog blijven nazinderen en leidde eind mei uiteindelijk tot een staking. Om de werkdruk te verminderen werd bijkomend tijdelijk personeel aangeworven voor de extra inzamelrondes en het uitwerken van verlof- en overuren. Daarnaast werden een aantal aanpassingen aan het arbeidsreglement (sanctiebeleid) doorgevoerd en werd de 3-daagse staking beëindigd.

Eind 2019 zijn bij ILvA 273 medewerkers actief. In vergelijking met eind 2018 zijn dat 5 personeelsleden meer, voornamelijk door de omschakeling naar P+MD. Daarnaast werd bijkomend tijdelijk personeel aangeworven voor het uitwerken van verlof- en overuren.

Tevens werd jaarlijks voor de wekelijkse GFT-inzameling in de zomermaanden tijdelijk personeel in dienst genomen.

1.3.2. Overleg

De voortdurende aanpassing in de werking, en het drukken van de kosten kunnen uiteraard niet zonder de dagelijkse keiharde inzet van het toegewijd personeel. Zowel de laders, de chauffeurs, de recyclageparkwachters, de mensen in het overslagstation en op de deponie, de planners en het overige administratief personeel zetten zich dagelijks in om al deze objectieven, hoe hoog gegrepen en optimistisch uitgeschreven ook, te realiseren.

Voor de personeelsleden worden op regelmatige basis opleidingen voorzien.

Zo werd vanaf 2012 gestart met de opleiding vakbekwaamheid voor alle ILvA-chauffeurs alsook voor de chauffeurs van de bij ILvA aangesloten gemeentes.

Andere opleidingen omvatten : opleidingen voor laders, chauffeurs, recyclageparkwachters, ... bij indiensttreding, omgaan met lastige klanten voor parkwachters, EHBO-opleiding, opleiding voor mini-wielladers, kranen, hoogtewerkers, computeropleidingen.

Om de goede werking van de organisatie ook af te stemmen met de syndicale partners wordt er sinds 2017 gewerkt aan een gestructureerd overleg tussen werkgever en werknemers door 4 vergaderingen per jaar te organiseren.

Ook werd in dat jaar gestart met een stuurgroep bestaande uit de algemeen directeur, de adjunct-directeur, de stafmedewerker-jurist en de adviserend directeurs, die maandelijks samenkomt om het beleid van ILvA vast te leggen. Zo werd vooreerst een beleid en visie uitgewerkt met waarden en normen die in de volledige organisatie wordt uitgerold en werd gestart met 1-2-1 gesprekken tussen de algemeen directeur en de leidinggevendenden..

Tot slot werd ook een werkgroep recyclageparken en inzameling opgestart om de werking van en de problemen op de werkvloer te centraliseren en gestructureerd te bespreken en uit te werken. Deze werkgroep komt 4 maal per jaar samen.

1.3.3. Preventie

In 2008 en 2020 werd een enquête psychosociaal welzijn georganiseerd.

Deze laatste resulteerde in het opstarten van het WAOW-project = Werken Aan Ons Welzijn onder leiding van een welzijnscoach.

In 2013 en 2020 werd de nieuwe werkkledij gestructureerd ter beschikking gesteld van het personeel. Bij de laatste herziening in 2020 werd tevens gestart met het wassen van de eigen werkkledij binnen ILvA door het onderhoudspersoneel.

1.4. Financiële resultaten 2003-2019 (2021)

1.4.1. Statutaire bepalingen

Net als de doelstellingen is ook de financiële verhouding tussen de steden en gemeenten en ILvA in de statuten geregeld.

In artikel 2 en 14 is daartoe het volgende bepaald :

Artikel 2

De vereniging heeft geen handelskarakter en werkt volgens het kostendekkend principe zoals beschreven in artikel 14. Ze vormt een publiekrechtelijke rechtspersoon.

De vereniging wordt beheerst door het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017.

Ze wordt beheerst door de bepalingen van het wetboek van vennootschappen die gelden voor de vennootschapsvorm van de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid voor zover het decreet en de statuten ernaar verwijzen of er punten zijn die niet geregeld zijn in het decreet of onderhavige statuten.

Artikel 14

De deelnemende gemeenten verbinden er zich toe elk jaar een bijdrage te storten ter dekking van alle door de vereniging gemaakte kosten, verminderd met alle door de vereniging gerealiseerde ontvangsten.

De bijdrage per werkingsjaar wordt bepaald als de sluitpost van de resultatenrekening, die, tenzij de Raad van Bestuur anders beslist, glad loopt. Ze bedraagt maximaal 90 euro per inwoner, gekoppeld aan de evolutie van de index der kleinhandelsprijzen met als basis het gemiddelde indexcijfer voor het jaar 2014.

Daartoe wordt door de Raad van Bestuur jaarlijks een begroting opgemaakt, die zoals bepaald in artikel 40, aan de Buitengewone Algemene Vergadering wordt voorgelegd.

De vereniging mag provisies of voorafbetalingen opvragen op basis van en binnen de ramingen vastgesteld in de jaarlijkse begroting.

De verdeling van de kosten van de vereniging onder de aangesloten gemeenten wordt vastgesteld door de Raad van Bestuur, onderverdeeld in werkingskosten en verwerkingskosten en rekening houdend met volgende regels:

- *Worden verdeeld op basis van het aantal ophaalpunten, zijnde het aantal gezinnen dat de onderscheiden afvalsoorten aanbiedt: de werkingskosten, zijnde (1) alle kosten voor het ophalen van alle fracties zowel via de haal- als de brengmethode, zowel de kosten voor de*

werking van ILvA zelf als deze betaald aan derden, alsook alle andere vergoedingen inzake andere toevallige, subsidiaire uitzonderlijke kosten voor zover niet bedoeld hierna (2) verminderd met vergoedingen van derden voor de inzameling van diverse afvalsoorten, en met alle andere vergoedingen en met alle andere toevallige, subsidiaire of uitzonderlijke ontvangsten voor zover niet bedoeld hierna;

- *Worden verdeeld op basis van de per deelnemend bestuur voor elke afvalsoort ingezamelde hoeveelheid: de verwerkingskosten, zijnde alle betalingen die door de vereniging worden gedaan aan de verwerkers van de door ILvA ingezamelde afvalsoorten, verminderd met alle vergoedingen die ILvA ontvangt voor het afleveren van diezelfde afvalsoorten.*

1.4.2 Fiscale principes

1.4.2.1 BTW-statuu

ILvA werd opgericht als een publieke rechtspersoon onder de vorm van een opdrachthoudende vereniging overeenkomstig het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking.

De 15 aangesloten gemeenten hebben al hun bevoegdheden en taken die gepaard gaan met afvalpreventie, afvalinzameling en afvalverwerking overgedragen aan ILvA, die handelt voor rekening van en in de plaats van de gemeenten. ILvA krijgt hiervoor vergoedingen van de gemeenten. Deze kwalificeren als een loutere financiële bijdrage tot dekking van de werkingskosten van ILvA zodat deze vergoedingen buiten het toepassingsgebied van de BTW vallen.

Daarnaast verricht ILvA ook dienstprestaties aan derde partijen (zoals bv. Fost Plus). Hiervoor wordt een vergoeding met BTW aangerekend.

Aangezien ILvA zowel belastbare als niet-belastbare handelingen verricht, kwalificeert zij als een gedeeltelijke belastingplichtige.

1.4.2.2 Rechtspersonenbelasting

Naar aanleiding van de gewijzigde vennootschapswetgeving in 2015, waardoor iedere intercommunale in plaats van onder de rechtspersonenbelasting onder het stelsel van de vennootschapsbelasting zou vallen, kwamen tal van intercommunales in de problemen rond hun al dan niet belastbare activiteiten.

Bijgevolg heeft ILvA in 2015 een ruling aangevraagd bij de fiscale administratie.

Opdat een samenwerkingsverband met ingang van het aanslagjaar 2016 verder aan de rechtspersonenbelasting onderworpen zou blijven, was vereist dat zij voldeed aan volgende wettelijke voorwaarden :

- 1. het samenwerkingsverband houdt zich niet bezig met verrichtingen van winstgevende aard.
- 2. het samenwerkingsverband exploiteert geen onderneming.

Aldus oordeelde het College van de Dienst Voorafgaande Beslissingen in zitting van 22 september 2015 dat ILvA vanaf boekjaar 2015 (aanslagjaar 2016) bij toepassing van artikel 220, 3° WIB92 aan de rechtspersonenbelasting onderworpen is.

Ingevolge de verplichte uittreding van de Provincie en de toekenning van een uittredingsvergoeding, heeft het College van de Dienst Voorafgaande Beslissingen in zitting van 4 september 2018 beslist dat ILvA blijvend onderworpen is aan de rechtspersonenbelasting. Deze beslissing geldt voor een periode van 5 jaar vanaf aanslagjaar 2019.

Aangezien de opdracht van ILvA ook de komende jaren niet fundamenteel zal wijzigen, zal de verlenging van deze beslissing normaliter geen probleem vormen.

1.4.3 Financieel evenwicht

1.4.3.1 Kostendelende vereniging

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen streeft ILvA noch winst na, noch vermogensvoordelen voor de deelnemende gemeenten. Haar werking wordt opgevat als een kostendelende organisatie, waarbij de kosten in hoofdzaak worden gedragen door de deelnemende gemeenten.

De financiering van haar kosten kan grosso modo als volgt worden samengevat :

1. Een beperkt gedeelte van de kosten wordt gefinancierd via vergoedingen voor de inzameling van verpakkingsafval of ontvangsten gerealiseerd bij de valorisatie van de ingezamelde goederen (dit vormt aldus een positief bijproduct van de afvalinzameling). De grootste post vormen de vergoedingen ontvangen vanwege Fost Plus, Suez en Recupel voor de ingezamelde goederen (glas, papier, PMD, AEEA). De andere posten zijn beperkte bedragen verbonden aan recuperatie van oude metalen, frituurolie, afvalolie, ...
2. Er worden verder voor een beperkt bedrag ontvangsten bekomen uit nevenactiviteiten, met name de verhuur van het leegstaand deel van het gebouw op de Industrielaan te Aalst (waar de vereniging gevestigd is), de verhuur van containers, de valorisatie van groenestroomcertificaten en de verkoop van (rollend) materieel.
3. Het grootste deel van de financiering van de kosten gebeurt via de werkingsmiddelen die haar door de deelnemende gemeenten worden overgemaakt. Het aanrekenen van deze bijdragen aan de gemeenten vormt aldus de sluitpost ter dekking van de totale kosten, zoals bepaald in artikel 14 van de Statuten.

1.4.3.2 Balans en resultatenrekening

Bij het evalueren van de balans en resultatenrekening in periode 2003-2021 kunnen we besluiten dat de resultaten voornamelijk zijn beïnvloed door :

- de activiteit op de deponie te Vlierzele :

Deze stortactiviteit, die eind 2013 werd stopgezet, leverde tot dan steevast een positief boekhoudkundig resultaat op. Door de sluiting van de deponie dienden een aantal fracties die tot eind 2013 van de recyclageparken naar de deponie werden afgevoerd naar andere verwerkers te worden gebracht, met stijgende verwerkings- en transportkosten tot gevolg.

De winst van het sluitingsjaar (€ 2,9 miljoen) werd gereserveerd om de hogere verwerkingskosten tijdens de volgende jaren te neutraliseren. De positieve resultaten van het verleden op de deponieactiviteiten werden gebruikt om voormalige investeringen te financieren met eigen middelen. Sinds 2013 is ILvA aangewezen op externe financiering voor haar (vervangings)investeringen in infrastructuur en rollend materieel.

Daarnaast vormen de provisies voor de deponie een belangrijk onderdeel van het balanstotaal en bepalen de toevoeging of de (uitzonderlijke) terugname van deze provisies mede het resultaat van de verschillende boekjaren.

- de centralisatie van de ILvA-diensten :

De aankoop van de Coplac-site in 2008 en de aansluitende verbeteringswerken resulteerden eind 2009 in de centralisatie van alle ILvA-diensten.

De ruimtelijke herstructurering van de werkzaamheden door het samenbrengen ervan binnen de Coplac-site, vormt ongetwijfeld de grootste bijdrage tot de beheersing van de werkingskosten.

Hierbij vermelden we ook de verkoop van de bedrijfsvuilactiviteiten (2008) en de vroegere hoofdzetel op Industrielaan 2 (2012), die een uitzonderlijke opbrengst opleverden. Daarnaast heeft de ingebruikname van de CNG-installatie (2015) geresulteerd in een mindere belasting voor het milieu en lagere energiekosten.

- de toetreding en uittreding van vennoten :

Eenzijds heeft de toetreding van de gemeenten Liedekerke (2008), Galmaarden (2011) en Affligem (2014) een effect gehad op het balanstotaal door een toename van het kapitaal en de uitgiftepremies. Anderzijds zijn de globale werkings- en verwerkingskosten en de diftarontvangsten navenant toegenomen.

Daarnaast trad op 31 december 2018 de Provincie Oost-Vlaanderen uit het aandeelhouderschap van ILvA. Dit gebeurde na de decretale verplichting waarbij een aandeelhouderschap van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden exclusief werd toebedeeld aan lokale besturen. Na een jaar van onderhandelingen zijn we uiteindelijk tot een billijk vergelijk gekomen omtrent de waardering van de provinciale aandelen.

De beide partijen komen overeen dat ILvA aan de Provincie Oost-Vlaanderen een scheidingsaandeel zal betalen gelijk aan 1.500,00 EUR/aandeel of 750.000,00 EUR voor 500 aandelen. Dit bedrag wordt uitbetaald door ILvA aan de Provincie Oost-Vlaanderen als volgt:

- Eén vierde van dit bedrag, zijnde 187.500,00 EUR wordt uitbetaald in cash, uiterlijk op 30 juni 2019, zonder dat hierop enige rente verschuldigd is.
- Eén vierde van dit bedrag, zijnde 187.500,00 EUR wordt uitbetaald via een achtergestelde lening.
- De helft van dit bedrag, zijnde 375.000,00 EUR wordt toegewezen aan een fonds voor projecten in het werkingsgebied van ILvA, waarbij dit bedrag wordt uitbetaald door ILvA aan de Provincie Oost-Vlaanderen middels storting op een aparte door ILvA beheerde bankrekening en waarbij de Provincie in samenspraak met ILvA zal beslissen over de besteding van deze middelen.

- **de GFT-composteringsinstallatie :**

Door de eerdere beslissingen van de bestuursorganen om de oude installatie in Schendelbeke vervroegd af te schrijven en de schuldenlast af te bouwen, is jarenlang een extreem lage prijs voor de verwerking van het GFT-afval betaald.

Met de aankoop van de Cleanleasefortex-site in Erembodegem (2015) en de bouw en in gebruikname van de nieuwe GFT-installatie (2016-2017), was de stijging van de verwerkingskost van het GFT-afval dan ook ingecalculeerd.

Bijgevolg heeft de Raad van Bestuur in 2015 beslist het overschot van de door de steden en gemeenten aangerekende voorschotten voor de werkings- en verwerkingskosten niet in mindering te brengen bij de uiteindelijke afrekening, doch wel te reserveren voor het ondervangen van de vanaf 2016 verwachte stijging van de verwerkingskosten van het GFT-afval.

Hierdoor is de aan de steden en gemeenten aangerekende bijdrage in de kosten tot 2018 op het peil van 2014 gebleven. Vanaf boekjaar 2019 wordt de afrekening met de gemeenten opnieuw volgens het kostendekkend principe toegepast, conform artikel 14 van de ILvA-statuten.

1.4.3.3 Afrekening gemeenten

1.4.3.3.1 Uitgaven

Zoals hoger gesteld, wordt het grootste deel van de kosten gefinancierd door de bijdragen van de deelnemende gemeenten.

Naar aanleiding van de aankoop van de Coplac-site is vooropgesteld dat de werkingskosten van ILvA, uitzondering gemaakt voor de evolutie van de ophaalpunten en het indexcijfer en die van het ingezamelde afval, door de in gebruikname van de nieuwe site niet zouden toenemen. De afschrijvingen en de financiering van de aankoop en de herinrichtingswerken van de Coplac-site zouden dus integraal door een efficiëntere bedrijfsvoering worden gecompenseerd.

Aldus is vanaf de afrekening van het dienstjaar 2008 een onderscheid gemaakt tussen de verwerkingskosten en de werkingskosten.

Verwerkingskosten betreffen uitsluitend de kosten die door ILvA aan de verwerkers van de verschillende afvalfracties worden betaald, verminderd met de opbrengsten van de verkoop van afvalfracties die op de markt een positieve waarde hebben.

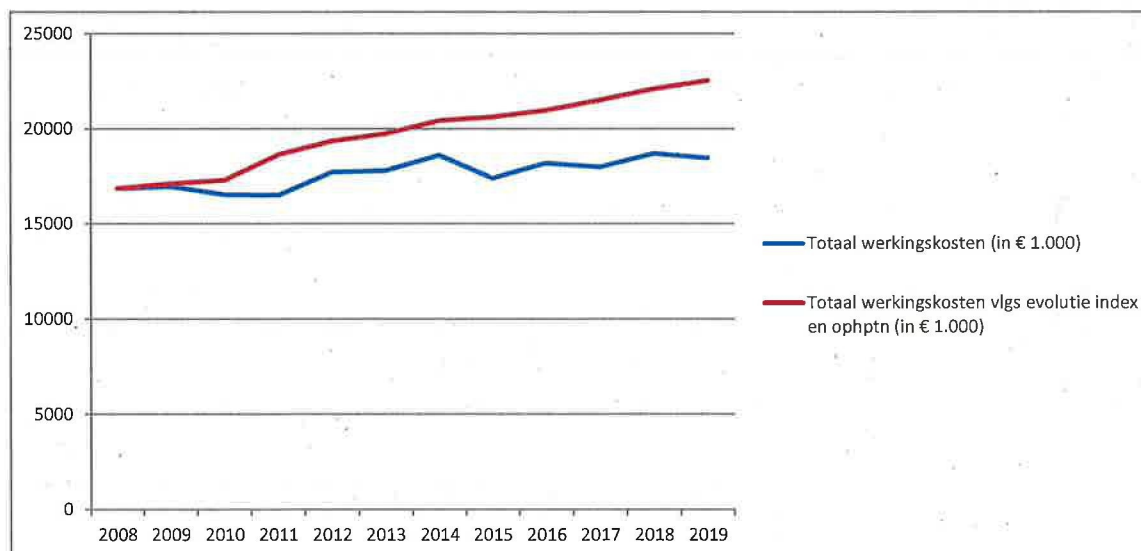
Alle andere door ILvA gemaakte kosten zijn werkingskosten, zowel diegene door ILvA zelf gemaakt (personeel, afschrijvingen, aankopen diverse goederen en diensten, ...) als de bedragen die door ILvA aan derden worden betaald voor het verlenen van de diverse diensten (transport, diverse ondersteuning, financiële lasten).

In bijgaande tabel zijn de kosten voor de huishoudelijke afvalfracties voor de jaren 2008 tot 2019 opgesplitst naar werkings- en verwerkingskosten :

	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2019
Werkingskosten (in € 1.000)							
huis aan huis	12.459	12.343	12.829	13.221	13.320	13.415	13.223
recyclageparken	4.395	4.201	4.894	5.391	4.861	5.289	5.242
totaal	16.854	16.544	17.713	18.612	18.181	18.704	18.465
Verwerkingskosten (in € 1.000)							
huis aan huis	3.148	2.737	2.924	4.022	4.187	5.182	5.689
recyclageparken	839	714	520	849	1.325	1.866	2.237
totaal	3.987	3.451	3.444	4.871	5.512	7.048	7.925
Algemeen totaal	20.841	19.995	21.157	23.483	23.693	25.752	26.390

Globaal stijgen de werkingskosten van 2008 tot 2019 van € 16,854 miljoen naar € 18,465 miljoen. Rekening houdend met de evolutie van het indexcijfer en van het aantal ophaalpunten zouden deze € 22,534 miljoen mogen bedragen.

Bijgaande grafiek illustreert de voorafgaande stelling dat de werkingskosten niet zouden stijgen door de ingebruikname van de Coplac-site :

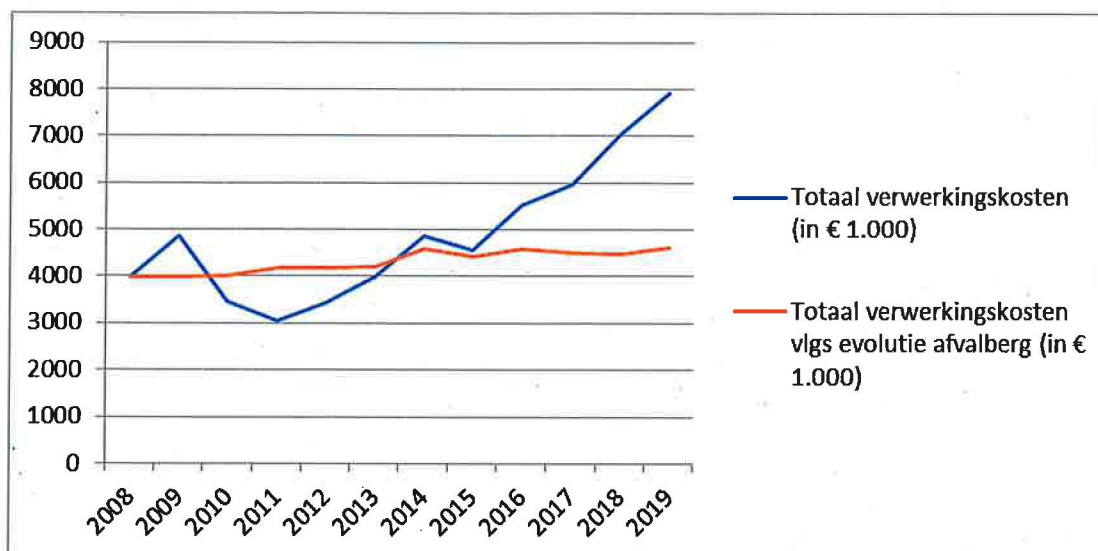

De verwerkingskosten daarentegen zijn minder beheersbaar. Ze zijn immers voor een groot deel marktafhankelijk, waarbij de waarde van een aantal afvalsoorten, papier bij uitstek, een zeer volatiel karakter vertoont.

Globaal stijgen de verwerkingskosten van 2008 tot 2019 van € 3,987 miljoen naar € 7,925 miljoen.

Bijgaande grafiek illustreert dat de verwerkingskosten de laatste jaren sterk zijn gestegen waardoor het aandeel van de verwerkingskost in de totale kost in de periode 2008-2019 stijgt van 19% tot 30% :

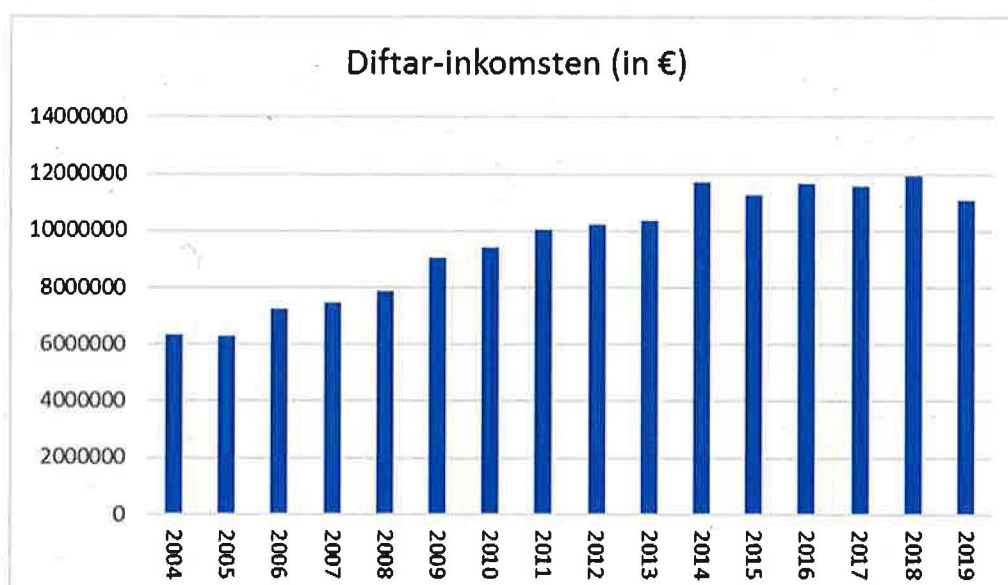

Deze stijging is hoofdzakelijk het gevolg van de gewijzigde marktomstandigheden (papier, harde plastics, ...), de toegenomen verwerkingskosten voor een aantal fracties op de recyclageparken (inerte materialen, KGA, tuinafval, ...) en de hogere verwerkingsprijs voor GFT sinds 2016. Uiteraard worden de verwerkingskosten ook negatief beïnvloed door de globale toename van het te verwerken afval.

1.4.3.3.2 Inkomsten

Tegenover de aan te rekenen kosten staan de diftar-inkomsten, waarbij de verkoop van zakken (restfractie, PMD), van stickers (GFT) en de bezoeken aan de recyclageparken de hoofdmoot van de opbrengsten genereren. Deze inkomsten worden integraal aan de gemeenten doorgestort.

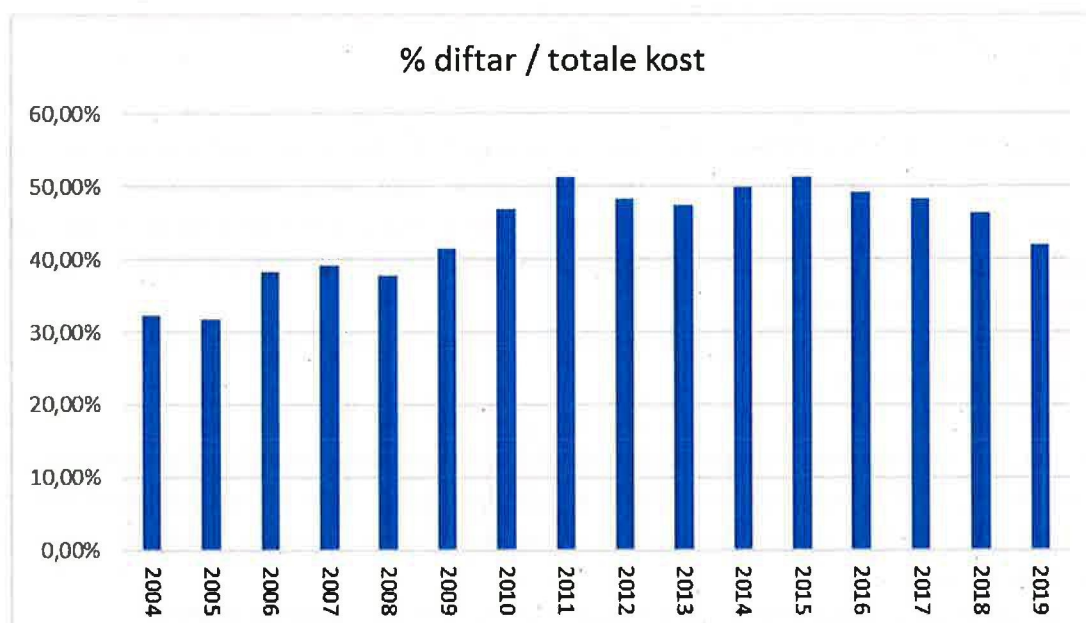
De evolutie ervan in de periode 2004-2019 is opgenomen in onderstaande grafiek :

De stijgende trends in bovenstaande tabel zijn te verklaren door de invoering van gewogen diftar op de recyclageparken (juli 2005), de toetreding van de gemeenten Liedekerke (2008), Galmaarden (2011) en Affligem (2014), de aanpassing van de retributies voor restafval en GFT (2009), de aanpassing van de diftar-tarieven in Oosterzele (2014), de invoering van gewogen diftar in Oosterzele (2018), en algemeen door de globale toename van het afval.

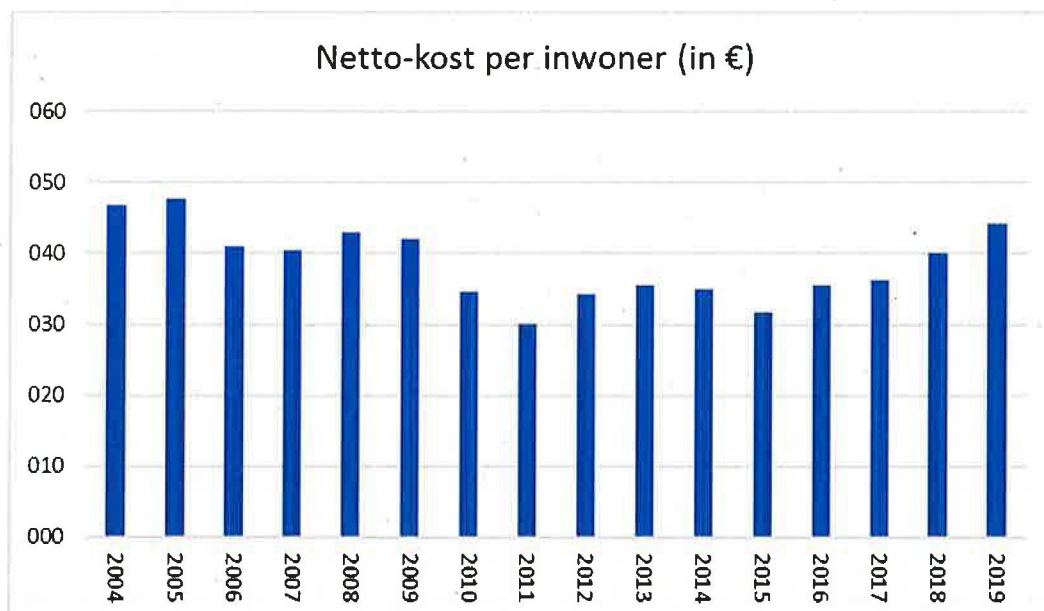
De dalende trend in 2015 is te verklaren door een normalisatie van de verkoop van zakken en stickers in Affligem (toetreding 2014) en Oosterzele (aanpassing tarieven in 2014). In 2019 is de sterke daling van de inkomsten voor restfractie te verklaren door de invoering van P+MD per 1 juni 2019 en de hoge verkoopcijfers van huisvuilzakken in 2018 die in 2019 genormaliseerd zijn.

In 2019 bedragen de diftar-inkomsten globaal € 11.057.478 en dekken ze 41,90% van de totale kostprijs voor de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval. Dit dekkingspercentage kent een dalende trend sinds 2015, maar zit nog steeds boven het niveau van 2004 en 2009, zoals blijkt uit volgende grafiek :

Als gevolg van dit alles dragen de gemeenten in 2019 per inwoner € 44,27 netto bij. Hoewel deze netto-kost per inwoner de laatste jaren een stijgende trend kent (door de eerder verklaarde stijging van de verwerkingskosten), zit deze nog steeds onder het niveau van 2004, toen € 46,79 per inwoner diende bijgepast.

De evolutie van deze netto-kost per inwoner is weergegeven in volgende grafiek :

2 DOELSTELLINGEN 2021 -2039

Voor de nieuwe periode 2021-2039 worden nieuwe doelstellingen naar voor geschoven die uiteraard voortbouwen op de reeds gerealiseerde projecten, namelijk :

- een gemeenschappelijk beleid en strikte overlegstructuur met de deelnemende gemeenten;
- de bestendinging van het globaal en eenvormig diftarsysteem;
- de optimalisatie van de inzameling en verwerking;
- blijvende inspanningen voor sensibilisering en preventie;
- de klantgerichte werking met het oog op een duurzame relatie met al haar belanghebbenden (medewerkers/collega's, burgers, aandeelhouders, klanten, leveranciers, het milieu);
- een financieel gezond beleid.

De realisatie van deze doelstellingen zal onverminderd verder worden nagestreefd, en waar mogelijk nog beter ingevuld. Daarbij zal ook voldoende rekening dienen gehouden met de evolutie van het Europees en Vlaamse afvalbeleid en met de maatschappelijke wijzigingen die zich in de loop van de volgende jaren zouden manifesteren. Ook beleidsbeslissingen zoals de betonstop en de beperking van de CO₂-uitstoot moeten door ILvA in rekening worden genomen. We moeten nadenken of we met onze eigen werking kunnen bijdragen aan een lagere milieu-impact.

De maatschappelijke aandacht voor milieu is aan het groeien. De bevolking lijkt zich alsmaar meer bewust van de inspanningen die nodig zijn om de afvalberg te verkleinen en om in het algemeen maatregelen te nemen die gunstig zijn voor de leefomgeving van mens, plant en dier. Het is daarom belangrijk dat ILvA daarmee rekening houdt in zijn werking. Een belangrijk kader hiervoor zijn de Europese milieudoelen, waarbij zeven pijlers tot een netto-nul uitstoot van broeikassen zijn bepaald:

- Inzetten op verregaande energie-efficiëntie
- Hernieuwbare energie maximaliseren en meer elektriciteit gebruiken als energiebron
- Een propere, veilige en geconnecteerde mobiliteit
- Een circulaire economie
- Een slimme netwerkinfrastructuur en interconnectiviteit
- Bio-economie
- Carbon capture and storage

Uiteraard zal deze visie en verdere uitbouw van project 'ILvA' getoetst worden aan de reeds opgezette klimaatactieplannen van zijn vennoten en de engagementen van verschillende gemeenten door het ondertekenen van het burgemeestersconvenant voor klimaat en energie, wat ook kadert in deze Europese milieudoelen.

Om dit te kunnen realiseren zal naar analogie van de werking bij SOLVA ook een jaarlijks Burgemeestersoverleg opgestart worden, als generiek draagvlak, met als doel de strategische lijnen van ILvA af te stemmen.

Het burgemeestersoverleg wordt gevoed en verder uitgewerkt door op regelmatige basis met de milieudiensten in overleg te gaan over praktische uitvoering van voorgestelde projecten. Op die manier wordt zowel een beleidsmatig maar ook ambtelijk draagvlak gecreëerd rond deze nieuwe initiatieven.

Het is aan ILvA om de komende jaren met deze pijlers rekening te houden en zoveel mogelijk bij te dragen tot deze doelstellingen, en dus verder te denken dan het afvalgebeuren alleen. ILvA kan een innovatieve rol spelen in de manier waarop de bevolking met grondstoffen omgaat, door bijvoorbeeld sterk in te zetten op de circulaire economie of door de korte keten te benadrukken. We moeten er over nadenken hoe afval het best wordt vermeden of hoe hergebruik wordt gestimuleerd. Met andere woorden, ILvA heeft een veel grotere rol te spelen dan het inzamelen van afval alleen.

Daarom willen we de doelstellingen in het toekomstplan ILvA 2021-2039 opdelen in 3 thema's:

- I. Consolideren van de ILvA-basisprincipes
- II. Implementeren regelgeving
- III. Uitwerken van nieuwe initiatieven

2.1 Consolideren van de ILvA-basisprincipes.

Om de werking binnen ILvA op een even hoog niveau te houden, is het vanzelfsprekend dat de basisprincipes behouden blijven. Deze basisprincipes houden in dat er een gemeenschappelijk beleid gevoerd wordt, met een eenvormig diftarsysteem en met een gemeentegrensoverschrijdende inzameling.

De voorbije jaren is, na zorgzaam en veelvuldig overleg, zowel op het ambtenaren- als op het beleidsniveau, voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval een gemeenschappelijk beleid tot stand gekomen.

Binnen het hele werkingsgebied wordt het afval op eenzelfde wijze ingezameld en ligt de verdeling van de kosten tussen de gemeenschap en de individuele burger op eenzelfde manier vast.

Ook het toegankelijk zijn van alle recyclageparken in het werkingsgebied voor alle inwoners van de 15 aangesloten steden en gemeenten biedt heel wat voordelen.

Dit gemeenschappelijk beleid heeft tot gevolg dat de productie van afval in het hele werkingsgebied over stedelijke en landelijke gebieden heen naar een evenwicht tendert, waardoor ook de kosten voor de inzameling en verwerking voor de verschillende deelnemers per inwoner steeds meer naar elkaar toegroeien.

Het lijkt opportuun dat dit gemeenschappelijk beleid blijft toegepast. Waar nodig kan het uiteraard worden bijgestuurd voor het oplossen van problemen die zich in het hele gebied op eenzelfde wijze stellen.

Het gemeenschappelijk beleid blijft dus de basis voor een verdere harmonisering van de werking. De invoering van gewichtsgebonden diftar vanaf 2021 vormt hier ongetwijfeld het orgelpunt van het gemeenschappelijk beleid in het ganse werkingsgebied van ILvA.

2.2 Implementeren regelgeving

2.2.1 Algemeen

Deze nota draagt bij aan de Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties, in het bijzonder de doelstellingen 'Duurzame steden en gemeenschappen' en 'Verantwoorde consumptie en productie'.

Binnen het domein afval is de **Europese Kaderrichtlijn afval (2008/98/EC)** de basis om het afvalbeheer in Europa vorm te geven. Deze richtlijn definieert enkele basisconcepten en principes zoals het "De vervuiler betaalt"-principe en de "Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid". Deze kaderrichtlijn werd in nationale regelgeving vertaald en heeft het Vlaamse afvalbeheer sinds de jaren 1980 mee bepaald.

Een belangrijke stap in deze evolutie is het **pakket Circulaire Economie** dat in 2015 door de Europese Commissie werd voorgesteld. Hiermee werd het debat over afval verschoven naar een debat over materialen. De evolutie naar een circulaire of kringlooeconomie, waarbij grondstoffen, producten en afvalstoffen zo goed en lang mogelijk worden benut én een economie met een minder grote impact op het milieu, kreeg hiermee ingang in het beleid. De prioriteiten liggen hiermee op preventie, hergebruik en recycleren boven nuttig toepassen (vb als energiebron) en storten. Dit wordt ook de afvalhiërarchie genoemd. Ook kwamen er verhoogde streefdoelen voor recyclage, met een belangrijke nadruk op verpakkingen.

In 2018 werd de EU Kaderrichtlijn afval aangepast, onder andere door het toevoegen dat tegen uiterlijk 31 december 2023 'bioafval' of organisch afval gescheiden moet worden bij de bron of afzonderlijk moet worden ingezameld (artikel 22).

In mei 2019 keurde de Europese Raad de **Richtlijn kunststoffen voor eenmalig gebruik** goed. Deze stelt dat vanaf 2021 een aantal plastic producten die gemaakt zijn voor eenmalig gebruik verboden zijn in de Europese Unie. Het gaat hierbij over rietjes, plastic borden, bestek, wattenstaafjes, enz. Wat betreft plastic flessen, stelt de richtlijn dat tegen 2029 een inzamelpercentage van 90% dient gehaald te worden. Tegen 2025 moeten deze flessen minstens 25% aan gerecycleerd materiaal bevatten. De aangepaste Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zal ervoor zorgen dat de producenten ook de kosten dragen voor de bewustmakingsmaatregelen en de opruim- en verwerkingskosten van hun plastic verpakkingen of producten die in het zwerfvuil belanden, zoals peuken, vochtige doekjes en ballonnen. Bovendien moeten de producenten ook de kosten dragen voor de inzameling en verwerking van hun voedsel- en drankverpakkingen en zakjes die in openbare vuilnisbakken terecht komen. Deze richtlijn moet nog omgezet worden naar Vlaamse wetgeving.

De Europese regelgeving is in Vlaanderen voornamelijk vertaald in het Materialendecreet, dat het kader vormt voor afvalbeheer in Vlaanderen en op Vlaams niveau de definities en verantwoordelijkheden vastlegt. Zo definieert dit decreet bijvoorbeeld de milieueffingen op het verbranden van afval. Het stelt daarnaast de duidelijke prioriteitsvolgorde of eerder vermelde afvalhiërarchie. De zorgplicht die de gemeente heeft over de huishoudelijke afvalstoffen, wordt hierbij ook decretaal vastgelegd. ILvA geeft de invulling aan de zorgplicht van de gemeenten Aalst, Affligem, Denderleeuw, Erpe-Mere, Galmaarden, Geraardsbergen, Haaltert, Herzele, Kluisbergen, Lede, Liedekerke, Ninove, Oosterzele, Sint-Lievens-Houtem en Zottegem.

Tegelijk met het Materialendecreet treden ook de VLAREMA uitvoeringsbesluiten in werking. Het VLAREMA bevat meer gedetailleerde voorschriften over grondstoffen, afvalstoffen, selectieve inzameling, de registerplicht en de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

Het stelt ook welke huishoudelijke afvalstoffen afzonderlijk moeten worden ingezameld. Het VLAREMA bevat ook een aantal minimum- en maximumtarieven, zoals voor restafval en grofvuil met de verplichting aan te rekenen vanaf de eerste kg.

In 2019 ging wijziging 7 van het VLAREMA van kracht, met een aantal wijzigingen die reeds opgenomen zijn in de werking of in de komende beleidsperiode van kracht zullen worden:

- 1 januari 2019: GFT-afval mag ook keukenafval en etensresten van dierlijke oorsprong bevatten.

- 1 januari 2020:

Wegwerpbekers en -verpakkingen op evenementen zijn verboden, tenzij de organisator ze voor meer dan 90% inzamelt en laat recyclen. Vanaf 1 januari 2022 wordt dit 95%.

Overheden mogen geen drank meer aanbieden in wegwerpmateriaal maar enkel in herbruikbaar cateringmateriaal. Ook in hun eigen werking is dit niet meer toegestaan. Handelaars mogen geen gratis plastic wegwerpzakken meer aanbieden tussen 15 en 50 micron

Afvalinzamelaars krijgen de verplichting helder te communiceren met hun klanten over hoe zij hun afvalstoffen moeten sorteren en aanbieden. Zij moeten bij hun klanten bij ophaling visueel controleren of er geen verplicht apart te houden afvalstoffen in het restafval zitten en een procedure hebben voor inbreuken.

Middelgrote en grote bedrijven zijn verplicht keukenafval, etensresten en levensmiddelenafval gescheiden aan te bieden voor inzameling. Vanaf 31 december 2023 geldt dit voor alle bedrijven (cfr. de Europese regelgeving).

Afvalzakken moeten voor 80 % uit gerecycleerd materiaal bestaan, vanaf 2025 voor 100%.

Aanvaardingsplicht matrassen in kader van Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

2.2.2 Vlaams uitvoeringsplan

Het is vanzelfsprekend dat we de nieuwe regelgeving correct invoeren en opvolgen. Ook het behalen van de door de Vlaamse overheid opgelegde limieten voor restafvalcijfers is een verplichte target. Uit de tabel kan reeds afgeleid worden dat we deze zeker moeten halen en dat we algemeen beter scoren dan de opgelegde norm (volgens de Belfiuscluster).

Restafvaldoelstellingen

Restafval	Clustergrens Uitvoeringspl an 2016- 2022	2015	STRENGSTE DOELSTELLING EERDER	VERSCHIL	2018	2019	2020	Toename 2020-2019	Verskil met doel
Kg/inwoner					(zonder correctie veegvuil)				
AALST	130	130	130	0	135	133	133	0	3
AFFLIGEM	110	111	111	-1	114	108	110	2	0
DENDERLEEUV	123	121	121	2	122	117	120	3	-3
ERPE-MERE	110	111	111	-1	113	114	120	6	10
GALMAARDEN	125	127	127	-2	126	122	124	3	-1
G'BERGEN	128	132	132	-4	135	134	134	1	6
HAALTERT	112	114	114	-2	112	110	114	5	2
HERZELE	106	107	107	-1	114	108	110	2	4
KLUISBERGEN	109	103	103	6	106	102	108	6	-1
LEDE	110	107	107	3	107	105	106	2	-4
LIEDEKERKE	128	120	120	8	117	114	116	2	-12
NINOVE	118	114	114	4	126	126	132	6	14
OOSTERZELE	142	146	139	3	109	107	114	6	-28
S-L-HOUTEM	107	108	108	-1	107	103	106	3	-1
ZOTTEGEM	124	117	117	7	113	108	113	5	-11
TOTAAL ILvA	121	121	121	0	122	120	123	3	2

Maar we wensen nog verder te gaan. ILvA wil gebruik maken van de opportuniteiten die ontstaan door de uitdagingen in het nieuwe Vlaamse uitvoeringsplan 2015-2022. Onze reeds lage restafvalcijfers behouden en verbeteren mag niet enkel een doel op zich zijn. We moeten ook verder durven kijken om onze impact op het milieu, direct en indirect, maximaal te beperken. Daarom zijn nieuwe initiatieven noodzakelijk. Sinds 1 januari 2019 zijn we opgestart met GFT+ en vanaf 1 juni 2019 wordt in ons werkingsgebied ook overgeschakeld van PMD naar P+MD. Dit zijn reeds 2 initiatieven waardoor het restafvalcijfer zal dalen met vermoedelijk 4-8 kg/inwoner. In 2021 schakelen we tevens over naar gewichtsgebonden diftar, wat nogmaals een daling van het restafvalcijfer tot gevolg zal hebben. Zo kunnen we de nieuwe bestuursperiode ingaan met een resultaat dat voor de komende jaren aan de strengste doelstelling zal voldoen.

2.3 Nieuwe initiatieven

De resultaten die we de laatste jaren met ILvA bereikt hebben, willen we nog verder uitdiepen en met nieuwe initiatieven de uitdagingen van de toekomst een antwoord bieden. Want het is weldegelijk de missie van ILvA om een **duurzaam, integraal en dynamisch afvalbeleid te realiseren**. Deze missie wordt uitgedragen met een visie waarin we een gekende merknaam willen zijn met een positief imago in Vlaanderen en met medewerkers die fier zijn op hun werk bij ILvA. Daarom moeten we bij ILvA verder professionaliseren op een duurzame manier naar een efficiënte organisatie, data-driven en gebruik maken van opportuniteiten en zoeken naar nieuwe partnerships. Dit uiteraard door alles wat goed is te behouden en te werken aan een continue verbetering.

We hebben als ILvA de taak een duurzaam beleid te realiseren, niet enkel op vlak van afval- en materialenbeheer (van preventie tot verwerking), maar ook op vlak van **personeelsbeleid**. Op basis van de resultaten van de Welzijnswijzer werd in 2020 gestart met een project waarin de medewerkers geholpen worden in het ontplooiën van hun leiderschapskwaliteiten, communicatieskills en veerkracht. Aldus werd het WAOW-team (Werken Aan Ons Welzijn) in het leven geroepen. Dit project zal ook de volgende jaren verder uitgewerkt worden.

Vanuit deze missie en visie hebben we een aantal waarden benoemd, die we zowel intern als extern willen uitdragen.

De waarden van ILvA zijn het DNA van ons bedrijf. Ze verduidelijken wie we zijn en waar we voor staan:

- we streven naar een maximale **betrokkenheid**;
- we denken vanuit de klanten en werken **klantgericht**;
- we vrijwaren de toekomst door onze **duurzame** aanpak;
- we **werken samen** via open dialoog;
- we pakken de zaken **efficiënt** aan.

Vanuit deze waarden en gestoeld op de ladder van Lansink wensen we onze toekomstboodschap te presenteren in 4 pijlers, want als opdrachthoudende vereniging is ILvA het verlengstuk van de gemeenten. Via beheersoverdracht hebben de deelnemende gemeenten en steden, voor een periode van 18 jaar, aan ILvA de opdracht gegeven om samen met de gemeenten en steden een duurzaam en integraal afvalbeleid te voeren.

1. preventie en sensibilisering
2. hergebruik
3. recyclage
4. verwerking

Een goed afvalbeleid houdt in dat er enkel afval overblijft, ná gebruik van de geproduceerde goederen, dat kan hergebruikt worden of kan afgebroken worden zonder enige vorm van schade toe te brengen aan het ecosysteem. Dit afvalbeleid is het enig mogelijke beleid dat past in een duurzame ontwikkeling. Onze vertaling naar de toekomst toe van het doel van het huishoudelijke afvalstoffenplan zou moeten bestaan uit het nastreven van een 100% efficiënte materialen/grondstoffen economie. Een economie die op dezelfde principes gebaseerd is als de natuur.

2.3.1 Preventie en sensibilisering

De voorbije jaren zijn heel wat inspanningen geleverd om de bevolking te sensibiliseren rond afval. Centraal staat uiteraard dat je afval kan vermijden.

ILvA heeft inmiddels verschillende kanalen voorhanden om de bevolking te bereiken. Er is de Milieukrant die driemaandelijks verschijnt en allerhande tips brengt, die qua thema ruimer dan afval alleen zijn. Er is aandacht voor de repair cafés en de Kringwinkels, maar ook thuiscomposter en kringlooptuinieren komen aan bod. De afvalkalender met de maandtips blijft een belangrijk instrument dat in bijna elk huishouden een plek heeft gekregen.

De papieren versie is ondertussen aangevuld met een digitale versie in de vorm van een app (Recycle!) die door Fost Plus, Bebat en Recupel is ontwikkeld. Via deze app krijg je meldingen wanneer je welk afval moet aanbieden en zie je in een oogopslag de openingsuren van de recyclageparken. Je krijgt er ook sorteertips.

De volgende stap is onze communicatie verder **digitaliseren** door de recycle-app te personaliseren, meer in te zetten op sociale media en te werken aan een interactieve website. Door deze doorgedreven digitalisering zullen we sneller kunnen inspelen op veranderingen en op termijn volledig kunnen overschakelen op digitale communicatie, met als sluitstuk een digitale afvalkalender. Om deze vernieuwing voldoende draagkracht te geven zullen we werken aan een nieuwe huisstijl om onze visibiliteit te vergroten.

Om onze burgers nog beter te bereiken zullen we onze communicatie en sensibilisering ook verfijnen in functie van de verschillende **doelgroepen** die we kunnen definiëren in ons werkingsgebied. ILvA biedt momenteel scholen nog steeds rondleidingen aan op de recyclageparken. We werken ook samen met Fost Plus, die workshops organiseert bij alle kleuter-, lagere en secundaire scholen. Jaarlijks schrijft ILvA alle scholen aan met dit aanbod, waarna de vzw Good Planet de praktische opvolging voorziet. Online kunnen leerkrachten ook lessenspakketten downloaden, waarmee ze met hun leerlingen aan de slag gaan. Scholen en dus jongeren betrekken bij de sensibilisering rond afval zal in de toekomst uiteraard zeer belangrijk blijven. Het ontwikkelen van een aanbod dat voeling heeft met deze doelgroep is dus van groot belang. Maar ook andere doelgroepen zullen we in de toekomst beter definiëren en zoeken naar gepaste kanalen en methodes om hen te sensibiliseren en bewust te maken van afvalpreventie. Zo zijn reeds de eerste stappen gezet in campagnes naar anderstaligen, kansengroepen, ouderen,....

Een doelgroep die bij ILvA sinds de start van de GFT-inzameling zeer sterk betrokken werd bij de communicatie en het beleid zijn de **compostmeesters/kringloopkrachten**. Het aanmoedigen om met thuiscomposteren of kringlooptuinieren te starten, is een thema dat in de toekomst nog meer aandacht zal krijgen. Het is immers een middel om GFT zelf te verwerken en onnodig transport en toegevoegde energie op eenvoudige wijze te vermijden. Deze initiatieven zijn de snelste stap naar het principe van de korte keten. De burger zelf zorgt voor een eigen kringloopprincipe.

Onze communicatie/sensibilisering in de toekomst zal niet enkel verfijnd worden naar verschillende doelgroepen, we zullen ook trachten in te spelen op het **consumptiegedrag** van onze bevolking. Zo zullen we onze campagnes opdelen in vier domeinen waar we gericht acties kunnen organiseren naar het voorkomen van afval. Naast de reeds gekende domeinen, thuis en school, zullen we ons in de nieuwe aanpak ook richten op de afvalpreventie op het werk en onderweg. We willen trachten mensen bewust te maken van hoeveel afval ze produceren en hoe ze dit kunnen vermijden op alle momenten.

Al deze instrumenten moeten ook in de toekomst de basis vormen van het beleid dat inzake sensibilisering en preventie wordt gevoerd. Hierbij is het uiteraard belangrijk dat de inspanningen op dit vlak door de steden en gemeenten en ILvA samen worden geleverd. Naarmate het te bestrijken doelgebied groter is kunnen meer en efficiëntere middelen worden ingezet en daalt de relatieve kostprijs van elke actie, terwijl het effect groter is.

Om het resultaat van onze communicatie en sensibilisering te peilen, zijn we tevens op zoek naar een meetmethode. Een van de mogelijkheden die we zouden kunnen uitwerken is het uitvoeren van een **afvalscan** bij een testgroep. We definiëren een doelgroep/doelpubliek waarbij we een nulmeting uitvoeren. We kijken hoe deze groep afval genereert en nadien, via sortering, aanbiedt. Bij deze verschillende stappen helpen we in het proces met als doel minder afval te veroorzaken. We zoeken naar kansen op het gebied van herbruikbare grondstoffen/materialen, een beter aankoopgedrag, scheiding aan de bron en finaal streven naar minimaal restfractie.

2.3.2 Hergebruik

De gezinnen in het ILvA-werkingsgebied sorteren erg goed. Van al het afval dat ze aanbieden, wordt maar liefst 65% gerecycleerd. Dat is een knap cijfer, maar het kan uiteraard nog beter. Daartoe wil ILvA graag de mogelijkheid bieden, door op de **recyclageparken** nieuwe afvalstromen toe te laten. Na een marktverkenning is in de zomer van 2018 op alle 15 parken een “sorteerstraatje” gemaakt, waarbij nieuwe fracties kunnen worden aangeboden: kurk, kaarsvet, CD-doosjes, CD's/DVD's en plastic doppen. Ook gipsplaten worden sinds 2018 afzonderlijk ingezameld en dus gerecycleerd. En vanaf 1 januari 2021 kunnen ook matrassen selectief worden ingezameld en maximaal gerecycleerd. De praktische uitwerking hiervan wordt verder op poten gezet. ILvA zal zich blijven inspannen om afval uit de verbrandingsinstallatie te houden, uiteraard indien dit op een economisch en ecologisch verantwoorde manier kan gebeuren.

Door de toename van het aantal toegelaten fracties, kan het ruimtegebruik van de recyclageparken een probleem vormen. Kleine recyclageparken hebben weinig manoeuvreerruimte en dit kan leiden tot wachttijden aan de in- en uitgang. Zeker tijdens piekmomenten leidt dit tot conflicten. Anderzijds zijn er recyclageparken open op uren waarbinnen slechts weinig bezoekers afval komen brengen. Een eerste vooronderzoek werd in 2019 uitgevoerd en leidde al tot de aanpassing van de openingsuren van sommige recyclageparken. Maar uit een verdere studie bleek ook dat onze recyclageparken, de meeste reeds in gebruik van voor 2005, aan een heraanleg toe zijn. Een studiebureau werd aangesteld en voor de 4 stedelijke recyclageparken wordt een heraanleg of herlocalisatie voorgesteld. Volgens de ontwikkeling van deze parken zullen ook de andere recyclageparken gemoderniseerd worden.

Bij deze nieuwe visie op onze recyclageparken willen we ook verder kijken dan recyclage en de weg inslaan van hergebruik. We willen de volgende stap zetten in de transformatie van containerpark over recyclagepark naar een **materiaalpark**. Namelijk de stap van recyclage naar hergebruik, een andere belangrijke en hogere pijler om afval te verminderen. We gaan de mogelijkheden tot hergebruik verder uitbreiden. In samenwerking met de kringwinkel ZO-Vlaanderen is een project gestart om op onze recyclageparken ook een inzamelpunt te organiseren voor de inzameling van materialen die kunnen hergebruikt worden. In eerste instantie wordt gedacht aan grote elektrische toestellen, wasmachines en droogkasten die in de technische afdelingen van de kringwinkel kunnen hersteld worden en zo een nieuw leven krijgen.

De **samenwerking** met de kringwinkels, ZO-Vlaanderen en Stroom, voor de inzameling van textiel is tevens een mooi voorbeeld van hoe we via een goede regionale samenwerking het hergebruik van goederen kunnen stimuleren.

Ook de huisvesting van de textielsortering in onze gebouwen zorgt voor een optimalisatie van dit proces, volledig volgens de principes van de korte keten.

In onze publicaties brengen we geregeld een bijdrage over het belang van hergebruik via de tweedehandsmarkt. We bezorgen ook de data van de zogenaamde repair cafés, waar kapotte voorwerpen gemaakt worden door vrijwilligers. Hierin willen we ook verder gaan en naast het herstellen van spullen is delen van producten een volgende stap in het proces van hergebruik. Zo zorgen we er verder voor dat er minder producten en dus ook minder materialen nodig zijn om dezelfde functies te vervullen.

Ook de kringloopkrachten zorgen via het kringlooptuinieren voor een groot hergebruik van grondstoffen in de eigen tuin. Dit wordt ook verder gestimuleerd door het gratis ter beschikking stellen van compostvaten wat momenteel een groot succes is bij de uitzet van de nieuwe rest- en GFT-containers. Honderden gezinnen maken bewust de keuze om over te schakelen naar een compostvat.

2.3.3 Recyclage door gescheiden inzamelen

Het **globaal en eenvormig diftarsysteem**, waarbij ILvA het afval van alle inwoners van het hele werkingsgebied op dezelfde wijze inzamelt en waarvoor elke inwoner dezelfde tarieven betaalt, is ondertussen een vanzelfsprekendheid geworden.

De voordelen van het systeem gelden nog steeds.

Door de bijdrage van de burgers hoger vast te stellen naarmate de afvalsoort minder kan worden gerecycleerd, is het milieubewustzijn sterk verhoogd. Er wordt veel beter gesorteerd, restafval bevat steeds minder recyclebaar afval. Daarnaast vindt het vermijden en het hergebruiken van afval bij steeds meer gezinnen ingang. Retourverpakkingen worden steeds meer gemeengoed. Ook het invoeren van P+MD en GFT+ zorgde voor een daling van het restafvalcijfer.

Door de invoering van gewichtsgebonden diftar zal de financiële last voor de gemeenschap verder dalen en wordt hij bovendien meer geschoven naar de vervuiler zelf. Bij de verdere toepassing van dit systeem moeten volgende principes blijven gelden :

- het volledig kostendekkend maken van de inzameling en verwerking van de niet-recycleerbare afvalfracties: de restfractie en het grof vuil.
- het meer kostendekkend maken van de verwerking van het op de recyclageparken ingezameld afval.

Voor de inzamelactiviteiten is ook de beslissing, na toestemming van OVAM, om de inzamelrondes over de gemeentegrenzen te rijden van onschatbare waarde in de beperking van de inzamelkosten gebleken. Deze mogelijkheid is een bijkomend positief gevolg van het globaal en eenvormig diftarsysteem.

Tegelijk worden via de planningssoftware de ingezamelde tonnages verdeeld per gemeente. Hierdoor wordt voldaan aan de verplichting van OVAM, namelijk dat de afvalproductie per gemeente kan gemeten worden. Daarnaast kunnen de kosten voor de inzameling en verwerking minutieus over de gemeenten worden verdeeld.

Een registratie- en identificatiesysteem maakt het ook mogelijk om de inzameling via het netwerk van 15 recyclageparken open te stellen voor de bijna 150.000 gezinnen uit het werkingsgebied, ongeacht hun woonplaats.

Deze basisprincipes blijven primordiaal voor de verdere uitbouw van onze werking en de bestendinging van het succes.

De afgelopen jaren hebben we grote inspanningen geleverd om de rondes van de huis-aan-huisinzameling zo efficiënt mogelijk te organiseren. De manier waarop het werkingsgebied wordt bediend, heeft immers een grote impact op de werking van ILvA. De inzet van vrachtwagens en personeel, het brandstofverbruik, de afgelegde kilometers,... het zijn allemaal elementen die een invloed hebben op de planning volgens dewelke de rondes optimaal worden gereden. Er moet ook rekening gehouden worden met wijken die er bij komen en een bevolkingsaantal dat toeneemt. Ook de klimatologische omstandigheden beginnen een impact te hebben op de rondes. Met het warme weer werd de laatste jaren al erg vroeg getuiniert, wat voor een grote hoeveelheid GFT zorgde, die al vroeg in het voorjaar piekte. Al deze factoren samen vereisen een continue opvolging van de te rijden rondes door de planningsdienst van ILvA.

In de loop van 2018 zijn **boordcomputers** geïnstalleerd in de voertuigen. Dit maakt het mogelijk dat chauffeurs die een ronde moeten rijden die ze niet kennen, zonder probleem kunnen volgen. Zeker tijdens vakantieperiodes, waarbij chauffeurs rondes moeten rijden van collega's, is dit een erg efficiënt instrument gebleken. De gegevens die uit de boordcomputer worden gehaald, zorgen er voor dat rondes gemakkelijk kunnen worden bijgestuurd en dat er steeds op de meest efficiënte en dus ook ecologische wijze wordt ingezameld. De klachten kunnen eveneens adequaat worden behandeld. Wie meldt dat zijn of haar afval niet is ingezameld, kan onmiddellijk worden bevestigd dat de ploeg daar wel of niet is langs geweest, zelfs met de specificaties rond het tijdstip. In de toekomst zal de toepassing van de boordcomputers verder worden uitgediept om onze rondes nog efficiënter te rijden zonder in te boeten op de service naar onze klanten.

Het maken van efficiënte rondes van de verschillende fracties heeft uiteraard een impact op het aantal afvalkalenders dat gedrukt en bedeed moet worden. Dit drukwerk heeft een hoge kost en ook de bedeling, die door onze ploegen zelf wordt gedaan, is tijdsintensief. Het voordeel van de ILvA-kalender is wel dat elke kalender gepersonaliseerd is en dat dus geen enkel gezin op basis van haar gemeente of straat op zoek moet naar de data van inzameling. Toch is het drukken van gemiddeld 165 versies en de bedeling voor 150.000 gezinnen een tijdrovende en dure aangelegenheid. Het is daarom opportuun om de mogelijkheden te onderzoeken om de **rondes en de kalenders** beter op elkaar af te stemmen. We willen daarin zelfs verder denken en onderzoeken of het digitaliseren van de afvalkalender, mits het beschikbaar stellen van voldoende papieren exemplaren voor wie deze nog wenst, een optie kan zijn in de toekomst. In een wereld waar de digitale informatieverspreiding de overhand neemt, mag ILvA niet achterblijven. Toch moet dit voldoende onderzocht en onderbouwd worden, zodat elk gezin in het werkingsgebied zijn afvalkalender tijdig en op eenvoudige wijze kan verkrijgen (zie 2.3.1. Preventie en sensibilisering).

In de toekomst zal ook ons **wagenpark** een milieuscan moeten ondergaan. In 2015 werd reeds de eerste stap gezet met de oprichting van ELVA en de bouw van ons CNG-tankstation. Recent werd via een hernieuwd contract met partner Engie een gunstiger tarief verkregen voor de aankoop van aardgas en loopt een onderzoek via SOLVA om op de kruising van de N45 en N42, in het hart van ons werkingsgebied, een 2de tankstation te bouwen.

De grootste afnemer blijft de eigen vloot van ILvA. Ondertussen rijden 26 voertuigen van ILvA op CNG, 23 vrachtwagens en 3 bestelwagens. Sinds begin 2018 kunnen de kaarthouders van Gabriels ook tanken op het ELVA-tankstation en maken de CNG-dienstvoertuigen van de Stad en OCMW Aalst er ook gebruik van. Maar door de uitbreiding willen we ook onze andere vennoten aanzetten om hun eigen vloot om te schakelen naar CNG.

Echter is CNG zeker geen definitieve oplossing en moeten we durven dromen van een CO₂-armere, -neutralere of nul oplossing. Daarom werd reeds geïnvesteerd in de eerste zonnepanelen, 674, op de daken van onze site, die instaan voor een totaal vermogen van 192kWp. De zonne-energieproductie zorgde voor een daling van het elektrisch verbruik met ruim 35%. Tijdens de zomermaanden staat de installatie zelfs in voor meer dan 50% van het eigen verbruik. Overschot aan productie, vooral tijdens de weekends en na de kantooruren, wordt momenteel door ILvA teruggeleverd aan het net, maar zou op termijn kunnen opgeslagen worden in batterijen en gebruikt worden voor de eerste elektrische voertuigen.

Samen met deze oefening om over te schakelen naar een **elektrische vloot** worden ook de modellen van onze inzamelvoertuigen onder de loep genomen. Zo loopt een onderzoek naar voertuigen met een grotere volume voor de inzameling van P+MD, want door de omschakeling van PMD naar P+MD is het tonnage en ook het volume gestegen met 50%.

Een andere uitdaging die we de komende jaren ook verder moeten onderzoeken is de **mobiliteit** in en rond onze drukkere kernen. Zo hebben we in 2020-2021 geïnvesteerd in 6 multifunctionele voertuigen van 19 Ton, i.p.v. onze standaard van 26 Ton, die in drukkere centra en smallere straten vlotter de dienst kunnen uitmaken. Maar de uitdaging van het mobiliteitsvraagstuk blijft en moeten we de komende jaren opnemen in onze aankoopstrategie. Een deeloplossing zijn ondergrondse containers, die buiten de drukke momenten en op betere bereikbare plaatsen kunnen bediend worden. Een nieuwe strategie voor de plaatsing van deze ondergrondse containers werd uitgewerkt en goedgekeurd op de Raad van Bestuur in januari 2021.

2.3.4 Verwerking

ILvA beschikt over veel ruimte voor zijn werking/verwerking. Op de eigen site in Erembodegem zijn we uitgerust met een overslag zowel buiten als binnen, een groot kantoorgebouw met voldoende parking, diverse magazijnen, een stelplaats voor zowat alle vrachtwagens, een eigen garage, ... Zo heeft ILvA heel wat bewegingsvrijheid om zijn werking te organiseren. Toch moeten we rationeel omgaan met die ruimte. Zeker omdat de staat van de gebouwen niet overal optimaal is, is er de noodzaak om na te denken over hoe we al deze ruimte efficiënt en duurzaam moeten blijven gebruiken of renoveren (energieverbruik, grondinname, ...). Een eerste deel van de site werd reeds aangepakt na een dakbreuk in 2017. Toen werd de hal voor de vrachtwagens en het magazijn overkapt met een nieuw dak dat voldoet aan de strengste isolatienorm en werd tevens voorzien van zonnepanelen. Ook wordt het regenwater van deze overkapping opgevangen en ingezet als proceswater voor onze wasstraat. Het dubbel gebruik van onze parking, als stelplaats en aanrijroute naar de compostering is een ander voorbeeld van ruimteoptimalisatie.

Voor de **modernisering van de kantoorgebouwen** en het oudere magazijn wordt gezocht naar externe partners om samen een moderne werkplek te realiseren. In het kader van de herinrichting van de industriezone werden reeds de eerste gesprekken opgestart met de POM Oost-Vlaanderen en het Bedrijvencentrum Aalst Zuid. Zo willen we evolueren naar een grotere en gemeenschappelijke cluster van bedrijven binnen onze regio en sector. Het onderbrengen van de textielsorteerinstallatie van de kringwinkel is reeds een eerste actie in deze opzet.

Voor de eigen werking wordt momenteel onderzocht om de 2 **overslagplaatsen**, binnen en buiten te optimaliseren tot één. Bij deze oefening wordt ook bekeken of we het opgeslagen houtafval niet kunnen inzetten als biomassa voor de verwarming van onze site en het aanleveren van proceswarmte naar het aanliggende bedrijf, Puratos.

Andere samenwerkingen die kunnen zorgen voor een betere en gezondere financiële situatie van ILvA zijn te zoeken in verdere **horizontale of verticale integratie** voor de verwerking van onze afvalstromen. Zo worden momenteel reeds openbare aanbestedingen opgemaakt in samenwerking met andere intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Tevens is er met de bureaus van IVLA reeds een initiatief gestart om in de komende jaren meer samen te werken. Namelijk door kruisparticipaties aan te gaan met hen werd ondertussen een symbolische stap gezet richting meer samenwerken en het beter benutten van bepaalde opportuniteiten om tot een meer efficiënte en effectieve dienstverlening te komen voor de grotere regio. Voor de verticale integratie is de concessie tot verwerking van ons GFT-afval uitgewerkt met WIPS tot 2037.

In 2017 is de nieuwe composteerinstallatie in Erembodegem van start gegaan op de terreinen van ILvA. Na meer dan 20 jaar dienst kon de installatie in Schendelbeke (Geraardsbergen) leeggemaakt worden en sluiten. Deze site kan dus een nieuwe bestemming krijgen. Hiertoe zijn verschillende pistes onderzocht en is in 2020 gestart met de groencompostering van het tuinafval ingezameld op onze recyclageparken. Door deze productie te realiseren in eigen beheer zetten we terug een stap dichterbij in de korte keten en de circulaire economie. De afzet van deze compost wordt ook vermarkt in eigen regio. Door de opstart van de groencompostering worden ook de eerste stappen gezet richting de oprichting van een **E-hub of biomassahub**. Voor de verdere realisatie van dit plan is er een projectgroep opgestart met enkele verwerkers, maar ook startups en bedrijven binnen de sociale economie. De komende maanden wordt dit verder uitgespit, zodat in deze legislatuur tot een realisatie kan worden overgegaan.

Een laatste belangrijke afvalstroom die in de komende jaren op een gestructureerde en veilige manier voor mens en milieu moet ingezameld worden is cementgebonden asbest. Vanuit Vlaanderen worden in 2021 terug financiële stimulansen opgestart om de inzameling aan de bron op te starten. ILvA heeft zich geëngageerd om op dit initiatief in te tekenen om de volgende 3 jaar de gezinnen in ons werkingsgebied te ondersteunen voor de inzameling van cementgebonden asbest bij particulieren.

2.4 Besluit

Besluitend mag worden gesteld dat de inspanningen die ILvA de voorbije jaren heeft geleverd met een beheersing van de werkingskosten, een verfijning van het inzamelapparaat en de steeds nieuwe onderhandelingen over de te betalen vergoedingen, de bij dit intergemeentelijk samenwerkingsverband aangesloten besturen geen windeieren hebben gelegd en ILvA financieel fundamenteel gezond is.

Hoewel niet moet worden gevreesd dat de binnen de statuten vastgelegde maxima op korte termijn zullen worden bereikt, moet de kostprijs toch steeds verder worden bewaakt. Door de blijvende optimalisatie van de werking en verdere automatisering met een modern personeelsbeleid slagen we er steeds in om de werkingskosten onder controle te houden.

Anderzijds is wel gebleken dat de verwerkingskosten, hoofdzakelijk door de marktomstandigheden, de laatste jaren sterk zijn gestegen. Het is voor de komende jaren dus een uitdaging om deze verwerkingskosten onder controle te krijgen door verder te integreren in de sector, zowel horizontaal door samenwerkingsverbanden als verticaal door eigen verwerkingen op te zetten.

ILvA kan terugblikken op een vruchtbare periode van beheersoverdracht 2003-2021.

We menen dat de realisaties de 15 gemeentebesturen kunnen overtuigen om een verdere samenwerking te bekrachtigen in de loop van 2021, zodat we in 2039 opnieuw een even veelzijdig rapport kunnen voorleggen dat getuigt van een nauwgezet beheer van de inzameling en verwerking van de huishoudelijke afvalstoffen.

Hierbij zal de ontzorging van de gemeenten op alle vlakken van dit afvalstoffenbeheer centraal staan, met grote aandacht voor een gezond evenwicht tussen de ecologische en economische doelstellingen.

Het ILvA-team dankt u voor het vertrouwen dat u ons de voorbije 18 jaar schonk en zal zich ook de komende 18 jaar hard inzetten om een duurzaam, integraal en dynamisch afvalbeleid in uw gemeente te realiseren.